

Nosaukums oriģinālā / Orijinal Eser ve Metin:

**Risale-i Nur Külliyyatından
Yirmi Üçüncü Söz
Bedüzzaman Said Nursî**

Envâr Neşriyat, 2016, Stambula

Sözler, Said Nursî, Turcijas Reliģisko lietu pārvalde
(*Türkiye Diyanet Vakfı*), 2016, Stambula (*İstanbul*)

Tercüme Dili:

Letonca

Izdevēja nosaukums: **Rišats Kazakbajevs**

Izdevuma nosaukums: **Divdesmit Trešais Vārds**

Tulkojums / Mütercim: **İbrahim Nurullah**

Koriģētāji / Tashih: **Ishaq al-Latfiy, Jēkabs Vērdiņš**

Printed in Latvia

© Copyright - 2021

Otrais Izdevums

ISBN: 978-9934-9001-0-5

Visos interesējošos jautājumos var vērsties:

www.risale.lv (Latviešu)

www.risaleenglish.com (Angļu)

www.ru-nur.com (Krievu)

www.ru.nurrehberi.com

www.hizmetvakfi.com.tr (Turku)

Esam pateicīgi, ka Allāhs ir ļāvis izdot šo pirmo izdevumu latviešu valodā. Brošūras beigās ir pieejama skaidrojošā vārdnīca. Pilnu priekšstatu var gūt, lasot oriģinālu. Kļūdu un neprecizitāšu gadījumos, informējiet mūs:

info@ru-nur.com

Lūdzam pieminēt mūs savās lūgšanās!

No "Risale-i Nur" darbu krājuma

DIVDESMIT TREŠAIS VĀRDS

**TICĪBAS SKAISTUMS UN
CILVĒKA PROGRESS**

Autors:

**Badīuzzamāns
Saīds Nursi**

DIVDESMIT TREŠAIS VĀRDS

Šajā Vārdā ir Divas tēmas

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿١﴾
ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ﴿٢﴾ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ⁽¹⁾

PIRMĀ TĒMA

“Piecos punktus” apgaismosim tikai piecus no ticības tūkstoš skaistumiem.

PIRMAIS PUNKTS

Cilvēks ticības gaismā paceļas cilvēības augstumos un iegūst Paradīzes cienīgu vērtību. Taču neticības tumsā viņš nolaižas uz viszemāko stāvokli un tādējādi nopelna elles sodu. Lieta tāda, ka ticība veido saikni starp cilvēku un Visvareno Radītāju. Ticība – tā ir kāda saikne. Tādā gadījumā cilvēks iegūst vērtību, no viņā izpaudušās ticības viedokļa, pateicoties Dievišķajam Radošumam un Dievišķo Vārdu rakstiem. Taču Neticība sarauj šo saikni. Saiknes saraušana apslēpj Visaugstā radošo darbību, un cilvēka vērtību noteiks tikai materiālā puse. Matērijas vērtība ir niecīga, sakarā ar to, ka tā ir arī nīcīga, un neilga, un ir kā pagaidu dzīvnieciska eksistence.

Šo noslēpumu atklāsim salīdzinājumā. Piemēram, zināms, ka cilvēka darbos materiāla vērtība un radošās darbības vērtība ir samērā dažādas. Reizēm tās ir līdzvērtīgas, reizēm materiāls ir dārgāks, reizēm mēdz būt, ka piecu centu dzelzs materiālā iemiesota piecu eiro māksla. Un reizēm kāds antikvārs mākslas darbs iegūst miljons eiro vērtību, lai gan materiāls nemaksā arī piecus centus. Tādējādi, lūk, ja tāds antikvārs mākslas darbs tiks izstādīts vērtīgu unikālu lietu tirgū, minot apbrīnojamo un ļoti seno izveicīgo meistarību un, attiecinot šo darbu uz viņu, tas var tikt pārdots par miljonu. Taču, ja to izstāda rupju dzelzs izstrādājumu tirgū, to var nopirkt kā piecu centu dzelzi.

Tādējādi, lūk, cilvēks ir tāds visunikālākais Allāha mākslas darbs un vissmalkākais un daiļākais viņa varenības brīnums. Visaugstais apveltīja cilvēku ar visu savu vārdu izpausmēm, radīja viņu kā savu rakstu kopumu un radīja viņu visuma samazināta piemēra veidā.

Ja ticības gaisma ienāks cilvēkā, tad visus viņā esošos daudznozīmīgos Dievišķos rakstus varēs izlasīt, pateicoties šai gaismai. Šis ticību ieguvušais

lasīs ar prātu, un pateicoties šai saiknei (t.i., ticībai) palīdzēs izlasīt citiem. T.i., ar tādām domām kā: ***“Es esmu Visvarenā Radītāja radījums, Viņa žēlsirdības un dāsnuma pagodināts”***, izpaudīsies cilvēkā iemiesotā Dievišķā Daiļrade. Tāpēc ticība, kas veido saikni ar Radītāju, atklāj visu cilvēkā slēpto Viņa Mākslas darbu. Cilvēks iegūs vērtību jau kā Dievišķais Mākslas Darbs un kā Dievišķais spogulis. Tādā gadījumā šis nenožīmīgais cilvēks, pateicoties šai saiknei, kļūst kā Kunga sarunu biedrs, paaugstināts pār visām Viņa radībām, un Viņa viesis, kas pelnījis Paradīzes labumus.

Ja neticība, kas sarauj šo saikni, ienāks cilvēkā, tad viss tas daudznozīmīgais Dievišķo Vārdu rakstu kopums paliks tumsā, un nebūs iespējas to apjēgšanai. Taču, ja aizmirst Radītāju, tad nebūs iespējams saprast arī uz Radītāju vērsto garīgos aspektus. It kā viss apgrieztos kājām gaisā. Lielākā daļa to daudznozīmīgo augsto mākslas un brīnišķīgo garīgo gleznu neatklāsies. Dažas atlikušās no tām un acīm redzamās, piedēvējot nenožīmīgiem iemesliem, dabai un nejaušībai, galu galā pilnīgi pazaudēs savu vērtību. Katra no tām, būdama mirdzošs dimants, pārvērtīsies blāvā stiklā.

To nozīmīgumu noteiks tikai kā dzīvniecisku matēriju. Taču matērijas mērķis un būtība, kā bija teikts augstāk, eksistē tikai ierobežotu, īsu dzīvi, būdama tajā visbezpalīdzīgākā, visneaizsargātākā un visvairāk norūpējusies dzīvās pasaules būtne. Un pēc tam – ies bojā, sadalīsies un pazudīs.

Tādējādi, neticība sagrauj cilvēcisko būtību, pārvēršot dimantu oglē.

OTRAIS PUNKTS

Ticība ir kā gaisma. Tā apgaismo cilvēku, dod iespēju izlasīt visu Dievišķo ierakstu viņā. Tā apgaismo arī Visumu. Pagātne un nākotne atbrīvo no tumsas. Šo noslēpumu atklāsim ar vienu piemēru, kuru es parādu, pieskaroties šī svētā ajāta noslēpumam:

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ⁽²⁾

Man atklājās sekojoša epizode: pretēji viena otrai atrodas divas augstas kalnu virsotnes, virs kurām uzbūvēts šausminošs tilts. Zem tilta – ļoti

dziļa aiza. Es atrodos uz šī tilta. Apkārt ir tumšs, viss tīts blīvā miglā. Es paskatījos pa labi un ieraudzīju tumsā kādu lielu kapsētu, t.i., man tādejādi parādījās. Paskatījos pa kreisi, un es it kā ieraudzīju, ka starp briesmīgas tumsas viļņiem virzās draudoši negaisi, lielas nelaimes. Palūkojies uz leju, man likās, ka es redzu ļoti dziļu bezdibeni. Pret šo briesmīgo tumsu man bija vājš kabatas lukturītis. Es to izmantoju. Tā vājajā gaismā ieskatījos tuvāk, un man pavērās briesmīga aina. Un pat tilta beigās manā priekšā un apkārtne man parādījās tādi briesmīgi pūķi, zvēri, plēsoņas, ka es nodomāju: “Labāk man nebūtu šī kabatas luktura, labāk es neredzētu šīs šausmas!”. Lai uz kādu pusi es virzītu savu lukturi, mani aptvēra līdzīgas šausmas. “Ak! Šis lukturis – nelaime pār manu galvu”, – es sadusmojos... un nometu savu kabatas lukturīti uz zemes, sasitu to. Tā sabojāšanās rezultātā es it kā pieskāros liela prožektora pogai, kas apgaismo visu pasauli, un tumsa momentā pazuda. Viss apkārt izgaismojās šī prožektora gaismā, un tas atklāja lietu īsto stāvokli. Skatos: manis ieraudzītais tilts – tas ir kā ceļš līdzenumā ļoti akurātā vietā. Un labajā pusē redzētā lielā kapsēta no sākuma līdz

beigām bija brīnišķīgi zaļi dārzi, kur gaišu, svētīgu cilvēku vadīti pulcējās cilvēki, nodarbojās ar Visaugstā pielūgšanu, slavēšanu kalpošanu, sarunu.

Un bezdibeņi un kalnu virsotnes kreisajā pusē man likās kraujas un mutuļojošas – taču tagad iztālēm es ieraudzīju, ka aiz izrotātajiem, patīkamiem, pievilcīgiem kalniem atrodas grandiozas dzīru un cienastu pilis un lieliskas pastaigu un atpūtas vietas. Es redzēju, ka radījumi, kuri parādījās man kā briesmīgi zvēri un pūķi, bija parasti mājas kamieļi, vērši, aitu un kazu ganāmpulki.

Pasakot: *الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَىٰ نُورِ الْإِيمَانِ* (*Slava Allāham par ticības gaismu*) es izlasīju šo svētīgo ajātu:

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ⁽²⁾

un pamodos no šīs vīzijas.

Tātad, tie divi kalni – dzīves sākums un beigas, t.i., īsta aizkapa pasaule (*Barzahs*). Tas tilts ir dzīves ceļš. Labā puse – tā ir pagātne. kreisā – nākotne. Kabatas lukturis – tas ir egoistisks cilvēciskais “es”, kas cer uz savām zināšanām

un nesadzird Dievišķo atklāsmi. Un tas, kas parādījās plēsīgu zvēru veidā, ir dažādas pasaules parādības un tās apbrīnojamie radījumi.

Tādējādi, lūk, augstprātīgs cilvēks, iegrimis bezrūpības tumsā (*goflatā*) un maldu tumsas aptverts ir līdzīgs manam pirmajam stāvoklim tajā, kas atklājās man epizodē: viņš caur nepilnīgu un maldīgu zināšanu prizmu, kas parādās kā tas kabatas lukturis, pagātni redz lielas kapsētas veidā un nebūtības tumsā. Taču nākotni viņš ieraudzīs ļoti satraucošu un biedējošu, kur viss notiek nejauši, stihiski. Un katra no pasaules parādībām un radījumiem, kas ir Viedā un Žēlsirdīgā padevīgi kalpotāji, viņam parādīsies kāda kaitīga plēsoņas veidā, tādējādi viņš būs šī ajāta nozīmes vērts:

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولَٰئِكَ هُمُ الطَّاغُوتُ
يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ⁽³⁾

Taču, ja cilvēks sapratīs Dievišķo Patiesību, un viņa sirdī iekļūs *Īmāns* (*ticība*), un ja pazudīs viņa ietiepība, un viņš uzklausīs Dievišķo Grāmatu, tad viņš būs līdzīgs man otrajā stāvoklī

šajā epizodē. Šajā gadījumā pasaule acumirkļi izgaismosies kā diena un piepildīsies ar Dievišķo Gaismu. Taču Visums faktu valodā izteiks ajāts:

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ⁽⁴⁾

Tādā gadījumā pagātne parādīsies cilvēkam nevis kā liela kapsēta, bet visdrīzāk - ar dvēseles aci viņš ieraudzīs, kā katrā pagātnes gadsimtā, beidzoties dzīves pienākumiem, ar vārdiem:

اللَّهُ أَكْبَرُ (Allāhu Akbar! Dievs ir varens) aizlido uz augstākām pasaulēm un pāriet tīro dvēseļu nākotnes kopumā, kuras izpildījušas savu pielūgšanas parādu ar kādu pravieti vai svēto priekšgalā.

Taču paskatoties pa kreisi, aiz milzīgajām kā kalni dažām transformācijām, saistītām ar pāreju uz Viņpasaulēm (*Barzahs un Āhirats*), pateicoties tai ticības gaismai, no tālienes atšķirs Dievišķos cienastus, gatavotus svētlaimes pilīs starp Paradīzes dārziem.

Viesuļvētras, zemestrīces, epidēmijas un tām līdzīgas parādības viņš zina kā Kungam padevīgus kalpotājus. Un tādās parādībās kā pavasara negaisi un lietusi, viņš redz koncentrētu ārēji skarbu,

bet, būtībā, ļoti smalku un maigu viedumu. Un pat nāve viņam – tas ir Mūžīgās dzīves sliekšnis, un kaps – vārti uz mūžīgo svētlaimi. Citus aspektus un lietu patieso stāvokli salīdzini ar piemēru.

TREŠAIS PUNKTS

Ticība – tā ir gan gaisma, gan spēks. Jā, cilvēks, kam piemīt patiesa ticība, varēs stāties pretī visas pasaules spiedienam. Atkarībā no ticības (*īmāna*) stipruma viņš varēs atbrīvoties no dažādu notikumu spiediena. *“Paļaujos uz Allāhu”*, – viņš teiks, un dzīves kuģī starp grandiozu viļņu notikumiem ceļos pilnīgā drošībā. Visu dzīves smagumu uzticēs Absolūti Visvarenā varenībai. Laimīgi nodzīvojot šajā pasaulē, aizies atpūtā uz pasauli *Barzahu*. Un pēc tam, lai ieietu mūžīgās svētlaimes pasaulē, varēs pacelties Paradīzes augstumos. Citādi, ja cilvēks nepaļausies uz Allāhu, pasaulīgie smagumi ne tikai neļaus pacelties, bet arī nolaidīs viņu līdz viszemākajam stāvoklim. Tāpēc ticība prasa viendievību, viendievība – padevību (Visaugstākajam), padevība ir saistīta ar paļāvību uz Allāhu, bet paļāvības auglis ir laime abās pasaulēs.

Tikai saproti pareizi: paļāvība uz Dievu ne-nozīmē, ka vajag pilnībā noraidīt iemeslus; tieši pretēji, vēršanās pie iemesliem – ievērojot un pieņemot tos kā aizsegu, aiz kura izpaužas Radītāja varenība – jāaplūko kā aicinājums, vēršanās pie Viņa caur darbiem, un izpaužas tādējādi, lai lūgtu kādas darbības rezultātus tikai no Visvarenā, jāzina, ka sekas un rezultāts ir atkarīgs tikai no Viņa, un jābūt Viņam pateicīgam.

Piemēri par tiem, kas paļaujas un nepaļaujas (uz Dievu), minēti sekojošā stāstā:

Reiz divi cilvēki, apkrāvušies ar smagu nastu un nopirkuši biļetes, uzkāpa uz liela kuģa klāja. Viens no tiem uzreiz nometa savu saini un, apsēdies uz tās, sāka to pieskatīt. Taču otrs, savas muļķības un augstprātības dēļ, nenometa savu saini. Viņam teica:

— Nomet savu smago saini uz klāja un atpūties.

— Nē, – viņš atbildēja, – es nenometīšu – ja nu pēkšņi pazudīs. Esmu stiprs, saglabāšu savu saini uz sevis.

Viņam teica:

— Šis drošais valdnieka kuģis, kurš ir balsts gan mums, gan tev – daudz spēcīgāk par tevi, un

daudz labāk nodrošinās saglabātību. Pēkšņi tev noreibs galva, un tu ar savu saini iekritīsi jūrā. Pakāpeniski tu zaudēsi spēkus, un tava dumjā galva, saliektā mugura nezturēs šo ar laiku smagāk kļuvušo saini. Ja vēl arī kapteinis ieraudzīs tevi tādā paskatā, viņš padzīs tevi kā vājprātīgo, vai pat pavēlēs tevi apcietināt kā nodevīgu, kas mazina kuģa drošību, uzskatot, ka tu nīrgājies par mums.

Turklāt tu kļūsi visiem par apsmieklu. Jo, no vērīga cilvēka skata, ar savu augstprātību, kas parāda bezspēcību, ar savu izlikšanos, kas parāda liekulību un pazemojumu, visu priekšā tēlo komēdiju.

Šis nabags attapās, kad viņam teica, ka visi par viņu smejas. Viņš nolaida savu saini un apsēdās uz tās. “Ak!.. Lai Kungs tevi svētī! – viņš teica. – Es atbrīvojos no grūtībām un apkaunojuma un izvairījos no apcietināšanas”.

Tātad, ak, cilvēk, kas nepaļaujas uz Kungu! Un tu arī attopies kā šis ceļinieks, uzticies Allāham. Tādējādi tu tiksī vaļā no ubagošanas visas pasaules priekšā un no satraukuma pirms jebkura notikuma, no uzpūtības un kauna, un no nelaimes Viņpasaulē, un atbrīvosies no zemes darbu sloga spiediena...

CETURTAIS PUNKTS

Ticība (Īmāns) cilvēku padara par cilvēku, un var pat padarīt viņu par ķēniņu (sultānu). Tāpēc viņa galvenais pienākums ir ticība un lūgšana. Taču Neticība pārvērš cilvēku ļoti vājā zvērā.

No šo apstākļu tūkstoš argumentiem tikai starpība starp cilvēka un dzīvnieka ierašanos pasaulē ir acīmredzams arguments, kā arī stingrs pierādījums tam par labu.

Jā, tas, ka cilvēks patiešām kļūst par cilvēku, pateicoties ticībai, parāda cilvēka un dzīvnieka ierašanās pasaulē atšķirību.

Dzīvnieks taču, it kā tas izgājis attīstības posmu kādā citā pasaulē, ierodas pasaulē jau sasniedzis – saskaņā ar savām funkcijām – pilnību, citiem vārdiem, to sūta tādu. Pēc divām stundām vai pēc divām dienām, un pēc diviem mēnešiem tas apgūst visas dzīvei nepieciešamās iemaņas un nosaka savstarpējās saiknes ar apkārtējo pasauli. Dzīvotspēja un iemaņas savas dzīvības procesu norises sfērā, ko cilvēks iegūst divdesmit gados, tādi radījumi kā zvirbulis un bite, iegūst divdesmit dienās, t.i., viņiem iedveš.

Sekojoši, dzīvnieka galvenā funkcija ir nevis pilnveidošanās izzināšanas ceļā, nevis lūgums pēc palīdzības, izrādot savu bezspēcību, un nevis lūgšana. Šī funkcija ir, lai darbotos atbilstoši savām spējām, instinktam, kas arī ir viņa pielūgšana.

Taču, cilvēkam ierodoties pasaulē, nepieciešama visa izzināšana, viņš ir nezinošs dzīves likumos, turklāt pat divdesmit gados nespēj pilnībā iepazīt dzīves situāciju. Bez šaubām, līdz savas dzīves beigām viņš jūt izzināšanas vajadzību. Turklāt sūtiets pasaulē nožēlojamā un vājā veidā, viņš tikai pēc gada-diviem var nostāties uz kājām. Tikai līdz piecpadsmit gadiem viņš sāk atšķirt kaitīgo un noderīgo. Tikai pateicoties sabiedriskajai dzīvei, cilvēks var izmantot tās labumus un izvairīties no zaudējumiem.

Tāpēc cilvēka dabisks pienākums – pilnveidošanās izzināšanas ceļā, lūgšana un pielūgšana. Tas ir, viņam jāzina: “Ar kā žēlsirdību es tik viedi tieku vadīts? Kā žēlsirdībai pateicoties par mani tik maigi rūpējas? Kura labvēlība tik maigi baro un vada mani?” Un attiecībā uz savām vajadzībām un prasībām, no kuru tūkstošiem nav

viņa spēkos sasniegt pat vienu, vērsties vājuma un nabadzības valodā pie Kunga, kas apmierina visu savu radījumu vajadzības. Uz vājuma un nabadzības spārniem paceļas uz pielūgšanas augstāko pakāpi.

Tāpēc cilvēks ieradās šajā pasaulē, lai pilnveidotos izzināšanas un lūgšanu (vēršanos pie Radītāja) ceļā. Attiecībā uz būtību un spējām viss ir saistīts ar zināšanu. Taču visu īsto zināšanu un zinātņu pamats un avots, gaisma un dvēsele – tā ir Radītāja iepazīšana. Un tās fundamentāls pamats ir ticība Viņam.

Un tāpēc, ka cilvēks, būdams bezgalīgi vājš un pakļauts nebeidzamām nelaimēm un neskaitāmu ienaidnieku spiedienam, kā arī bezgalīgi nabadzīgs un neskaitāmu prasību un bezgalīgu vēlmju pārņemts, tad viņa dabiskais pienākums pēc ticības ir lūgšana (*duā*). Taču Lūgšana ir pielūgšanas pamats.

Piemēram, bērns ar mērķi izpildīt savas vēlmes, ko nav viņa spēkos realizēt, raud vai lūdz. Citiem vārdiem, caur faktisko vai arī mutisko savas bezpalīdzības izpausmi viņš aicina izpildīt savu lūgumu, un sasniedz mērķi. Tāpat arī

cilvēks visas dzīvās pasaules starpā atrodas mīla, izlutināta, kaprīza bērna stāvoklī. Līdzcietīgā un Žēlsirdīgā priekšā jāraud par savu vājumu un bezpalīdzību vai arī jālūdz savā nabadzībā un trūkumā – tādejādi, lai realizētos viņa centieni, vai lai izpildītu savu pateicības parādu par jau saņemto. Citādi līdzīgi par mušu brēcošam dumjam un nešpetnam bērnam domā, ka viņš ar savu piepūli pakļauj šīs neparastās lietas, kas ir tūkstoš reizes stiprākas par viņa paša spēkiem, ar savu saprātu un spēju liek viņiem kalpot sev. Iekrist tādos Dievišķās Līdzcietības neatzīšanas maldos – tas nozīmē, nonākt pretrunā ar cilvēciskās dabas patieso raksturu un līdz ar to padarīt sevi par kādu bargu sodu pelnījušu.

PIEKTAIS PUNKTS

Līdzīgi tam, kā ticība (*īmāns*) prasa lūgšanu (vēršanās pie Visaugstākā), kā obligātas sekas, un kā cilvēka daba stingri pieprasa lūgšanu, tādejādi arī Visaugstākais, nozīmē “Kāda jēga no jūsu eksistences, ja nav jūsu vēršanās?” paziņo:

⁽⁵⁾ قُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ

un pavēl:

أَدْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ⁽⁶⁾

Taču, ja teiksi: “Mēs daudzreiz vēršamies pie Allāha ar lūgumu, bet to nepieņem. Tikmēr, ajāts attiecas uz visiem un saka, ka uz katru aicinājumu (*duā*) ir atbilde”.

Atbilde. Dot atbildi ir viens, pieņemt lūgumu – cits. Uz katru lūgumu ir atbilde, tomēr, pieņemt lūgumu un dot vēlamo – tas ir atkarīgs no Dievišķā Vieduma.

Piemēram, saslimušais bērns vēršas pie ārsta:

— Dakter! Palūkojies uz mani.

— Lūdzu! Ko vēlies?

— Dod man tādas zāles...

Taču ārsts vai nu iedos tās zāles, kuras viņš lūdz, vai arī iedos vēl labākas (attiecībā uz viņa stāvokli), vai arī vispār neiedos, zinot, ka tās nodarīs viņam vēl lielāku kaitējumu.

Tādējādi, lūk, jo Visaugstākais Allāhs, Bezgalīgi Viedais Radītājs ir visur klātesošs, visu zina un redz, Viņš atbild uz jebkuru aicinājumu.

Vientulības šausmas ar Savu klātbūtni un atbildi Viņš pārvērtīs savstarpējā saiknē. Bet ne pēc kaislībām pakļauta cilvēka noskaņojuma, bet pēc Dievišķā Vieduma prasības, Viņš dod vēlamo vai vēl labāku, vai vispār nedod.

Lūgšana (*duā*) arī ir savdabīga pielūgšana. Pielūgšanas augļi tieši attiecas uz Viņpasauli. Taču pasaulīgie centieni – tas ir tās lūgšanas un pielūgšanas iestāšanās laiks. Šie centieni nav lūgšanu mērķi.

Piemēram, *namāzs* un *duā*, saistīti ar lietūs trūkumu – tas ir viens no pielūgšanas veidiem. Lietūs trūkums ir šī pielūgšanas veida laiks. Citādi, šis *namāzs* un tā aicinājums, lai piesauktu lietu, nenotiek. Ja tos veiks tikai ar šiem nodomiem, tad šis aicinājums, šī pielūgšana sava negodīguma dēļ nebūs pieņemšanas cienīga. Piemēram, saulriets norāda, ka ir pienācis vakara *namāza* laiks. Un saules un mēness aptumsums ir starplaiks, kurā veic divus īpašus pielūgšanas veidus – *kusūfa* un *husūfa namāzi*, saistītus ar saules un mēness aptumsumu. Tas ir sakarā ar to, ka starojošo dienas un nakts parādību aptumsums kalpo kā Dievišķā Diženuma

demonstrācijas iemesls, Visaugstākais aicina Savus kalpus šajā laikā veikt šo pielūgšanas veidu. Citādi, šī lūgšana nekalpo, lai saule vai mēness izietu no aptumsuma – tā beigas un ilgums ir zināmi pēc astronomiskiem aprēķiniem.

Tieši tāpat arī lietūs trūkums – tas ir *namāza* laiks, saistīts ar sausumu. Nelaimju gūzma, nelaimju un ļaunuma – tas ir īpašs dažu vēršanos (*duā*) pie Allāha laiks: tādā laikā cilvēks saprot savu bezpalīdzību un lūgšanu ceļā un vēršanās pie Visvarenā veidā meklē pie Viņa glābiņu un patvērumu.

Ja, neraugoties uz to, ka ir raidītas daudzas lūgšanas, nelaimes nav pārgājušas, nevar teikt: “Lūgšana nav pieņemta”, bet jāsaka: “Lūgšanas laiks vēl nav pagājis”. Taču, ja Visaugstākais Savā līdzietībā un dāsnumā novērsīs nelaimes, tad – *laime un gaisma*, tādā gadījumā lūgšanas laiks beidzas.

Tāpēc vēršanās pie Kunga, lūgšanā, apslēpts kāds pielūgšanas noslēpums. Taču pielūgšanu jāveic patiesi, tikai par prieku Allāham. Un paužot savu bezspēcību, ar lūgšanas palīdzību meklēt pie Viņa patvērumu. Nav jāiejaucas

Dievišķajos darbos. Atstāj lēmumu pieņemšanu Viņa ziņā. Uzticies Viņa viedumam un nepārmēt Viņa līdzcietību.

Jā, patiešām, saskaņā ar Korāna skaidro ajātu izklāstu acīmredzams, ka katrs radījums Visumā slavē savu Radītāju un veic savu savdabīgu Viņa pielūgšanu, un no visa Visuma pie Visaugstākā paceļas augšup tikai viena lūgšana, vēršanās (*duā*) pie Viņa.

Šī vēršanās notiek ar **valodu** (palīdzību) vai **spēju** (kā, piemēram, visu augu un dzīvnieku vēršanās pie sava Radītāja, katrs no tiem ar tajos ielikto spēju palīdzību lūdz no Visžēlsirdīgā Allāha iemiesošanos kādā formā un vēlas sasniegt Viņa Dievišķo Vārdu atklāsmi sevī).

Vai arī šī vēršanās notiek **dabisku vajadzību valodā** (t.i., visu dzīvo radību vēršanās pie Radītāja attiecībā uz savām vitāli svarīgākām vajadzībām, kuras tie nespēj nodrošināt. Katrs no viņiem savas dzīves saglabāšanai šajā dabisku vajadzību valodā vēršas pie Absolūti Dāsnā, lai viņš tos apmierinātu ar eksistences līdzekļiem).

Vai arī šis **ārkārtējas nepieciešamības izraisītais aicinājums** (katra dzīva būtne, kurai ir

dvēsele, nokļūstot grūtībās, lai izglābtos, sauc palīgā, meklē patvērumu pie sava neredzamā aizstāvja – neapšaubāmi, tā vēršas pie Sava Žēlsirdīgā Radītāja). Šie trīs lūgumu-vēršanās pie Allāha veidi, ja nav kādu šķēršļu, vienmēr tiek izpildīti.

Ceturtais veids, vispazīstamākais – tā ir **mūsu lūgšana** (lūgums, vēršanās). To iedala divos veidos. *Pirmais veids* – pamatojas uz darbībām. *Otrais* – vēršanās ar sirdi un runu.

Piemēram, vēršanās pie iemesliem (t.i., to realizēšana) – tā ir lūgšana ar darbībām (vēršanās pie Allāha ar darbību palīdzību). Iemeslu kopums vajadzīgs nevis rezultāta radīšanai, bet, lai ieietu kādā atbilstošā Visaugstākā svētītā stāvoklī – un sava stāvokļa valodā lūgt Viņam rezultātu. Pat zemes aršana ir klauvējiens pie Līdzcietības dārgumu krātuves vārtiem. Pateicoties tam, ka tāda veida vēršanās (*duā*), pamatota ar darbībām, vērsta uz Absolūti Dāsnā Vārdiem, lielākoties tiek pagodināta ar izpildi.

Otrais veids – tas ir lūgums ar valodu un sirdi. Tas ir lūgums par to vēlmju izpildi, ko cilvēks nespēj realizēt. Šajā lūgšanā pats galvenais

aspekts, Vislabākais mērķis un vissaldākais auglis ir tas, ka cilvēks, kas vēršas pie Allāha, saprot: ir Tas, Kurš zina to, kas notiek viņa dvēselē. Var izpildīt visu. Var realizēt jebkuru viņa vēlēšanos... izrādīt žēlsirdību viņa vājumam... sniegt palīdzību viņa nabadzībā.

Tā tad, ak, vājais un nabaga cilvēk! Neizlaid no rokām tādu iespēju kā lūgšana, kas kalpo kā atslēga Līdzcietības dārgumu krātuvēm un ir neizsmeļama spēka centrs. Vērsies pie tā, pacelies uz augstāko cilvēcības pakāpi. Kā kāds vadītājs ietver savā lūgšanā visas Visuma lūgšanas. Kā lielais kalps un vispārējs pārstāvis vērsies pie Visaugstākā:

إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ⁽⁷⁾

un esi visbrīnišķīgākais Visuma radījums!

* * *

OTRĀ TĒMA

*Izteicieni “Piecos punktus”
cilvēciskās laimes un nelaimes sakarā.*

Sakarā ar to, ka cilvēks ir radīts “Visbrīnīšķīgākā radījuma” (fī ahsani takuīm) veidā un apdāvināts ar diezgan plašām spējām, viņš ir stādīts priekšā pārbaužu arēnā, kur var nolaisties un pacelties uz dažādām pakāpēm un līmeņiem, kas atrodas, sākot no viszemākā stāvokļa līdz visaugstākajam, no zemes līdz pašām debesīm, no atoma un līdz saulei; viņa priekšā pavērti divi ceļi, kas noved pie bezgalīgas krišanas vai pie pacēluma. Viņu nosūtīja uz šo pasauli kā kādu Varenības brīnumu, pasaules radīšanas rezultātu un kā Dievišķās radīšanas brīnumu. Tātad, “Piecos punktus” aplūkosim šī pārsteidzošā cilvēciskā progresa un regresa noslēpumu.

PIRMAIS PUNKTS

Cilvēks dažādā veidā ir atkarīgs no Visuma un cieši ar to saistīts. Viņa vajadzības izsētas pa visu pasauli, un vēlmes izplešas līdz pašai mūžībai. Līdzīgi tam, kā viņš vēlas puķi, tāpat viņš grib arī pavasara atnākšanu. Līdzīgi tam, kā viņš vēlas dārzu, tāpat viņš vēlas dzīvot arī Mūžīgajā Paradīzē. Kā viņš alkst ieraudzīt savu draugu, tāpat viņš alkst ieraudzīt arī Brīnišķīgo Visvareno Allāhu. Līdzīgi tam, kā cilvēkam nepieciešams, lai atvērtu durvis un apciemotu savu mīļoto cilvēku, kas dzīvo citā vietā, tādā pašā veidā viņam, lai apciemotu savus tuviniekus un radniekus, deviņdesmit deviņus no simts, kuri aizgāja uz Viņpasauli (*Barzahu*), un atbrīvotos no mūžīgās šķiršanās, nepieciešams patvērums Absolūti Visvarenā, spējīga aizvērt šīs milzīgās pasaules vārtus, un pēc tam atvērt vispārsteidzošākās Viņpasaules vārtus, sagraut šo pasauli un tās vietā radīt un izveidot citu.

Un, lūk, tādā stāvoklī cilvēkam patiesais pielūgšanas cienīgais (*Maabūds*) var būt Tāds tikai viens Absolūti Visvarenais, Žēlsirdīgais, Viedais,

Kura rokās atrodas visa Visuma vadības groži, Kuram pieder visu lietu dārgumu krātuves, Kurš visu redz un visur ir klātesošs, un ir brīvs no telpas ierobežojumiem, no bezspēcības un no visāda veida trūkumiem un vainām.

Jo neskaitāmās cilvēciskās vajadzības spēj apmierināt tikai bezgalīgas Varenības un visaptverošu Zināšanu Īpašnieks. Sekojoši, pielūgšanas cienīgs ir tikai Viņš.

Tātad, ak, cilvēk! Ja tu būsi tikai Viņa kalps, tad paaugstināsi sevi pār visiem radījumiem.

Tāču, ja izvairīsies no Viņa pielūgšanas, tad pārvērtīsies par bezspēcīgu radījumu nevērtīgu vergu.

Ja, paļaujoties uz savu “es” un uz saviem spēkiem un pārtraucot paļaušanos un lūgšanu, nogriezīsies uz augstprātības un pretenziju ceļu, tad, no labdarības un radīšanas viedokļa, tu nolaidīsies zemāk par biti un skudru, un būsi bezspēcīgāks par zirnekli un mušu. Un, no ļaundarību un iznīcināšanas viedokļa, nodarīsi kaitējumu, smagāku par kalniem un kļūsi briesmīgāks par mēri.

Jā, ak, cilvēk! Tev ir divas puses:

Pirmā – tā ir puse, kas vērsta uz radīšanu un esamību, uz labo un pieņemšanu. Otrā – vērsta uz iznīcināšanu un nebūtību, uz ļaunumu un noliegšanu. No pirmās puses, tu esi zemāks par biti un zvirbuli un bezspēcīgāks par mušu un zirnekli. Bet attiecība uz otro, tu pārspēsi kalnus, zemi un debesis. Tu pacel tādu nastu, no kuras viņi izvairījās un izrādīja tās priekšā savu bezspēcību. Būsi vēl lielāks un milzīgāks nekā viņi. Jo, darot labas lietas, radot tu vari realizēt to tikai savu iespēju robežās, tādā pakāpē, cik sniedzas tavas rokas un cik pietiks spēka. Taču, ja darīsi ļaundarības un grausi, tad tavs ļaunums pāries savas robežas, un iznīcināšana iegūs savu izplatību.

Piemēram, bezdievība – tas ir ļaunums, iznīcināšana, (Radītāja esamības) nepieņemšana. Un tikai šis viens vienīgs grēks ietver sevī visa Visuma apvainojumu, visu Dievišķo vārdu noniecināšana, visas cilvēces pazemojums. Tādejādi kā visiem šiem darinājumiem, visam pastāvošajam ir savs augsts uzdevums, sava svarīga misija. Jo viņi pārstāv Dievišķos vēstījumus, Visaugstākā spoguļus (atspoguļo Viņa vārdus) un Kunga kalpus.

Taču neticība, novirzot viņus no viņu augstā uzdevuma, kas ietver Visaugstākā Vārdu atspoguļošanu, kalpošanu Viņam un liecināšana par Viņu, nolaiž viņus līdz absurda līmenim un nejaušību izpriecai, līdz nīcīgiem, materiāliem ātri sadalošiem ķermeniem, ko iznīcina nāve, līdz bezjēdzīguma pakāpei, nevērtīgumam, niecīgumam; tajā pašā laikā bezdievība ar savu Radītāja noliegšanu nīrgājas par Viņa Dievišķajiem Vārdiem, kuru uzskaitījumu, rakstus un burvīgās un žēlsirdīgās izpausmes redzamas visā Visumā un darinājumu spoguļos. Un cilvēka nosaukto kādu poētisko Vieduma odu, kas spilgtā veidā deklarē lieliskās visu Svēto Dievišķo Vārdu izpausmes, un kādu spilgtu Varenības brīnumu, līdzīgi sēklai, satur sevī kāda mūžīga koka dīgļi, un Zemes Kalifa titula īpašnieku, kurš, uzņemties saistības ievērot Solījumu, saglabāt to, ko viņam uzticējis Kungs, pārspēja zemi, debesis un kalnus un ieguva pārākumu pār eņģeļiem, bezdievība pārvērš vēl nicināmākā un vājākā, vēl bezpalīdzīgākā un nabaga radījumā, nekā kāds visniecīgākais mirstīgais dzīvnieks, un nolaiž līdz kāda nesaprotama ātri mainīga vienkārša, zaudējuša jebkādu jēgu portreta līmenim.

Vienu vārdu sakot, cilvēka pavēlošais ego (*nafsun ammārotun*) attiecībā uz iznīcināšanu un ļaunumu var izdarīt noziegumus, kam nav robežu, bet attiecībā uz labo un radīšanu ir ļoti vājas vai ierobežotas iespējas. Jā, cilvēka *nafss* dienas laikā varēs sagraut māju, bet neatjaunos to pat simts dienās. Un, ja viņš atmetīs savu egoismu un lūgs Dievišķo palīdzību labajam un radīšanai, ja atteiksies no ļaunuma, iznīcināšanas un augstprātības, nožēlos grēkus un kļūs par īstu Visaugstākā kalpu, tad viņš nopelnīs šīs ajātā noslēpumus:

يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ⁽⁸⁾

Un tad viņa esošās bezgalīgās spējas darīt ļaunu pārvērtīsies bezgalīgās labā darīšanas spējās. Viņš iegūs “Visbrīnišķīgākā radījuma” vērtību, pacelsies cilvēcības augstumos.

Tātad, ak, bezrūpīgais cilvēk! Palūkojies uz Visaugstākā līdzcietību un dāsnumu: neraugoties uz to, ka būtu taisnīgi cilvēkam par vienu ļaunumu piedēvēt tūkstoti, un labo pierakstīt tikai vienu pie viena, vai vispār nepierakstīt. Turpretī ļaunumu pieraksta tikai vienu pie viena, un

viena labā vietā pieraksta desmit, reizēm - septiņdesmit, reizēm - septiņi simti, un reizēm - arī septiņi tūkstoši. No augstāk izklāstītā izriet, ka ieiet šajā briesmīgajā Ellē – tas ir sods par nodarīto, un pilnīgi taisnīgs. Tomēr ieiet Paradīzē – tā ir tikai Dievišķā līdzietība.

OTRAIS PUNKTS

Cilvēkā ir divi aspekti. *Pirmais*: attiecībā uz savu “es”, attiecas uz šo pasaulīgo dzīvi. *Otrais*: attiecībā uz Visaugstākā pielūgšanu, šis aspekts vērsts uz Mūžīgo dzīvi.

No *pirmā aspekta* viedokļa, cilvēks ir tāds nelaimīgs radījums, ka viss viņa kapitāls – tā ir tikai nenožīmīga, par mata tiesu, gribas brīvība; vājas iespējas (vēlamā iegādāšanās pasaulīgajā dzīvē), ātri dziestoša dzīves liesma, ātri pārejošas eksistences starplaiks un ātri pūstošs neliegalais fiziskais ķermenis. Līdztekus tādām viņa stāvoklim starp bezgalīgu daudzumu neskaitāmu radījumu veidu subjektiem, izplatītiem dažādos pasaules slāņos, viņš pārstāv kādu trauslu, vāju individu.

Taču no *otrā aspekta* viedokļa, un īpaši, attiecībā uz bezspēcību un nabadzību, vērstu uz Visaugstākā pielūgšanu, cilvēkam ir lielas iespējas un ļoti liela nozīme. Lieta tāda, ka Viedais Radītājs ielika cilvēka garīgajā būtībā bezgalīgi lielu bezpalīdzību un neierobežoti lielu nabadzību, lai viņš kļūtu par savdabīgu visaptverošu spoguļi, kas atspoguļo neskaitāmas viena Žēlsirdīgā Visvarenā, Kura varenība ir neierobežota, un Dāsnā Saimnieka, Kura bagātības ir neizmērojamas, izpausmes.

Jā, cilvēks ir līdzīgs kādai sēklai, kurai Varenība ir devusi gan svarīgas iekšējās sistēmas un no iepriekš nolemtības – smalku un vērtīgu programmu, lai tā, funkcionējot zem zemes un, beidzot, izejot no tās šaurās pasaules plašās atmosfēras pasaulē, viņā ielikto spēju valodā, lūdzot savam Radītājam iemiesot sevi pilnvērtīgā kokā, sasniegtu atbilstošu savu attīstību. Taču, ja šī sēkla sava nepilnvērtīguma dēļ izmantos tai dotās iekšējās sistēmas dažu kaitīgu vielu uzsūkšanai zem zemes, tad tā šajā šaurajā vietā, sabojājusies īsā laikā, bezjēdzīgi sapūs. Taču, ja šī sēkla, pakļaujoties radīšanas likumam

فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى⁽⁹⁾

pozitīvā veidā izmantos savas iekšējās sistēmas, tad ar iemiesošanās palīdzību viņas mazā ierobežotā būtība turpmāk iemiesosies lielā auglīgā kokā (kas izies no šīs šaurās pasaules) kādas lielas daudzšķautņainas realitātes tēlā.

Un, lūk, tieši tāpat, cilvēka būtībā no Vareņības ielikti svarīgi instrumenti un no lepriekš nolemtības – visvērtīgākās programma.

Ja cilvēks šajā šaurajā nīcīgajā pasaulē zem zemes grunts dzīves izmantos savus garīgos instrumentus, spējas savu kaislību apmierināšanai, tad viņš, līdzīgi bojātai sēklai, sadaloties un sapūstot īsajā dzīvē, šaurībā un ilgās kādu sīku baudu dēļ, pametīs šo pasauli, uzveļot morālo atbildību savai nelaimīgajai dvēselei.

Taču, ja cilvēks, audzējot šo savu talantu sēklu pielūgšanas augsnē, laistot ar islāma ūdeni, apgaismojot ar Ticības gaismu, vērsīs – sekojot Korāna priekšrakstiem – viņa garīgos instrumentus saskaņā ar to patiesajiem uzdevumiem, tad, bez šaubām, viņš kļūs par kādu visvērtīgāko sēklu, kas satur sevī kādas nepārejošas realitātes un

kāda mūžīga koka asnus, kurš Misal un Barzah pasaulē sazaros un izpletīsies, bet Viņpasaulē (*Āhīratā*) un Paradīzē kļūs centrs neskaitāmām vērtībām un labumiem; kā arī būs kāds lielisks mehānisms un svētīgs un gaišs šī Visuma koka auglis.

Jā, patiess progress izpaužas tādējādi, lai, vērsot seju uz Mūžīgo dzīvi, cilvēkam doto sirdi, noslēpumu, dvēseli, saprātu un pat iztēli un citas spējas, aizņemtu katru no tiem ar tam atbilstošu personīgu pielūgšanas pienākumu.

Taču citādi iedziļināšanās visās pasaulīgās dzīves detaļās un visiespējamāko izklaides veidu izmēģināšana līdz pat viszemiskākajiem, ko nomaldījušies uzskata par progresu, kura dēļ izmantot zemisku kaislību interesēs visas savas delikātās jūtas, sirdi un saprātu – tas ir nevis progress, bet kritiens.

Šī patiesība atklājās man sekojošas epizodes veidā:

Es ieeju kādā lielā pilsētā. Redzu: tur ir lielas pilis. Skatos uz dažu to vārtiem: tās līdzīgi ļoti rosīgam mirdzošam teātrim pievērš uzmanību; tuvumā valdīja kāda pievilcīga atmosfēra. Es

pievērsu uzmanību tam, ka vienas tādas pils saimnieks piegāja pie vārtiem un spēlējās ar suni, un turklāt viņš to uzjautrina. Sievietes arī risina patīkamas sarunas ar svešiem jauniem cilvēkiem. Un pieaugušas meitenes rīko bērnu rotaļas. Taču šveicars, it kā komandējot tos, uzvedas kā aktieris. Tad es sapratu, ka šī lielā pils iekšpusē ir pilnīgi tukša. Visi greznie un filigrānie darbi atstāti pamesti. Taču morālie principi viņiem ir sabojāti, ko arī parāda apstākļi pie vārtiem.

Pēc tam es gāju tālāk un ieraudzīju vēl vienu lielu pili. Pie tās vārtiem bija kaut kāda nepievilcīga atmosfēra: izstiepies uzticams suns, un blakus stāvēja skarbs, stingrs, mierīgs šveicars. Es izrādīju ziņkārību: kāpēc tur tādejādi, un šeit citādi? Iegāju iekšā. Un ieraudzīju, ka iekšā ir ļoti rosīgi. Pils iedzīvotāji dažādos stāvos nodarbināti ar dažādu smalku darba veidu izpildi. Cilvēki pirmajā stāvā aizņemti ar pils pārvaldes darbu. Stāvu augstāk meitenes un zēni gatavo mācību stundas. Vēl augstāk - sievietes aizņemtas ar diezgan smalku daiļradi un brīnišķīgu izšūšanu. Es ieraudzīju, kā pašā augšā pils saimnieks, uzturot saikni ar Valdnieku, aizņemts ar viņam

raksturīgu augsto pienākumu pildīšanu iedzīvotāju miera nodrošināšanai un personīgai pilnveidošanai, un attīstībai. Pēc tam es izgāju un palūkojos apkārt: visur šajā pilsētā bija šīs divu veidu pilis. Es pajautāju, un man teica: “Tās iekšā tukšās pilis, pie kuru vārtiem valda jautrība, pieder ievērojamiem cilvēkiem no neticīgiem un nomaldījušiem. Taču citas pilis – dievbijīgu lielu cilvēku pilis no Kunga gribai padevīgām kopienām”. Pēc tam uz vienas no ielām es ieraudzīju kādu pili. Augšā bija uzraksts: “Saīd”. Es ieinteresējos. Vēl vairāk koncentrēju uzmanību un it kā ieraudzīju, ka augšā redzu savu tēlu. Pilnīgi apstulbis, es iekliedzos un pēc tam atguvies es attapos.

Tātad, izskaidroju tev šo epizodi, kura parādījās man iztēlē. Tādejādi lūk, šī pilsēta – tā ir cilvēku sabiedriskā dzīve. Katra no tām pilīm ir cilvēks. Un to iedzīvotāji – tie ir tādas smalkas jūtas un instrumenti, kas cilvēkam ir kā acis, ausis, sirds, noslēpums, dvēsele, saprāts, *nafs*, vēlme izklaidēties, saldkaisle, dusmas.

Jebkurā cilvēkā katram no smalkajiem instrumentiem ir savas atšķirīgas funkcijas pielūgšanā, kā arī savas dažādas baudas un sarūgtinājumi.

Un miesīgās jūtas un vēlmes (*nafss*), saldkaisle un naidis atrodas šveicara un suņa stāvoklī. Lūk, tādējādi, pakļaut tos augstos vissmalkākos instrumentus un spējas savam *nafsam* un kaislībām un likt tiem aizmirst par galvenajiem pienākumiem – tas, protams, taču ir kritiens, nevis progress. Citus aspektus tu varēsi izskaidrot pats.

TREŠAIS PUNKTS

Cilvēks, no radīšanas un darbu viedokļa, un attiecībā pret fizisko darbu, ir kā vājš un bezspēcīgs radījums. No šī viedokļa, viņa darba un pārvaldes uzdevumu loks ir tik šaurs, ka tas atrodas rokas stiepiena attālumā. Un pat mājdzīvnieki, kas pakļāvušies cilvēkam, ieguva dažas cilvēciskās vājības, bezpalīdzības un slinkuma daļu, ka, salīdzinot tos ar viņu savvaļas radiniekiem, starp viņiem ir liela starpība. Salīdzini, piemēram, mājas un savvaļas kazu vai mājas un savvaļas vērsi.

Tomēr šis cilvēks, no darbības Dievišķajā ietekmē un no viņa pieņemšanas viedokļa, no lūgšanu un lūguma viedokļa – šīs pasaules viesistabā ir dārgs ceļinieks. Un viņš kļūva par Tāda

Dāsna Saimnieka viesi, Kurš atklāja viņam Savus neizmērojamās Līdzcietības dārgumus un pakļāva viņam Savus neskaitāmos lieliskos radījumus un Savus kalpotājus; un Kurš sagatavoja un atvēra viņam tādu plašu iespēju loku ekskursijām, pētījumiem un izmantošanai, ka viņa rādiuss ir tik liels, cik var ieraudzīt acs, pat tik daudz, cik spēs sasniegt iztēle.

Un, lūk, ja cilvēks, paļaujoties uz savu “es”, uzstādot sev par mērķi tikai pasaulīgo dzīvi, strādās rūpēs par dzīvi dažu pagaidu baudu dēļ, tad viņš noslāps ļoti šaurā lokā. Visi viņam dotie orgāni un smalkie instrumenti, uzstādot viņam savas pretenzijas, Tiesas Dienā liecinās pret viņu un kļūs par prasītājiem. Taču, ja cilvēks apzināsies sevi kā viesi un tērēs savu dzīves kapitālu Žēlsirdīgā Saimnieka, pie Kura viņš ir viesis, pieļautajās robežās, tad tādā plašā lokā viņš lieliski strādās priekšā stāvošai ilgai un mūžīgai dzīvei un, atpūties, iegūs mieru. Un pēc tam viņš varēs pacelties līdz pašai Paradīzei.

Un turklāt taču visi šim cilvēkam dotie instrumenti un orgāni, būdami ar viņu apmierināti, Tiesas Dienā liecinās viņam par labu.

Jā, visi cilvēkam dāvātie apbrīnojamie instrumenti un spējas, doti viņam nevis priekš nebūtiskās pasaulīgās dzīves, bet, bez šaubām, ļoti dārgai priekšā stāvošai mūžīgai dzīvei. Jo, ja salīdzina cilvēku ar dzīvnieku, tad acīmredzams, ka cilvēks, no instrumentu un spēju viedokļa, ir ļoti bagāts; viņš ir simts reizes bagātāks par dzīvnieku. Taču pasaulīgās dzīves baudās, un attiecībā uz miesisko dzīvi viņš ir simtreiz zemāks par to. Lieta tāda, ka katrā baudā, ko jūt cilvēks, slēpjas tūkstoš sarūgtinājumu pēdas. Pagātnes sāpes un bailes nākotnes priekšā, kā arī sarūgtinājumi, kas rodas, domājot par to, ka arī šis prieks paies, bojā viņam baudas prieku un katrā no tiem atstāj savas skumju pēdas. Bet dzīvniekam nebūt tā nav. Tas bauda bez skumjām un rūpēm. Viņu nemoka pagātnes sāpes, nebiedē bailes no nākotnes. Viņš dzīvo viegli un bez skumjām, un tādējādi pateicas savam Radītājam.

Tāpēc, ja cilvēks, radīts “Visbrīnīgākā radījuma” veidolā, domās tikai par šo pasaulīgo dzīvi, tad viņš, būdams simt reizes augstāk un bagātāks par dzīvnieku pēc talantiem un spējām, nolaidīsies simts reizes zemāk par tādu

radījumu kā zvirbulis. Reiz kādā vietā es atklāju šo patiesību ar salīdzinājuma palīdzību. Sakarā ar piemērotu tēmu, es atkal izmantošu šo salīdzinājumu, tādad:

Kāds cilvēks, iedevis savam kalpam desmit zelta monētas, pavēlēja viņam pasūtīt sev vienu apģērba komplektu no īpaša materiāla. Taču otram kalpam iedeva tūkstoš zelta monētas, ielika viņa kabatā zīmīti, kurā bija kaut kas uzrakstīts, un aizsūtīja uz tirgu. Pirmais kalps par desmit zelta monētām nopirka sev vienu lielisku apģērba komplektu no lieliska materiāla. Taču otrs kalps, rīkojoties neprātīgi, sekoja pirmā kalpa piemēram un, neizlasot viņa kabatā ielikto norēķinu zīmīti, atdeva kādam pārdevējam tūkstoš zelta monētas un palūdza vienu apģērba komplektu. Taču negodīgais pārdevējs iedeva viņam apģērbu no visnekvalitatīvākā materiāla. Šis nelaimīgais atgriezās pie sava saimnieka, un tur tika smagi sodīts, tika pakļauts briesmīgām ciešanām.

Tādējādi, lūk, par ar visniecīgāko saprātu apveltītais sapratīs, ka otram kalpam iedotās tūkstoš zelta monētas tika viņam iedotas nevis viena apģērba komplekta pirkšanai, bet

bija paredzētas kādam svarīgam tirdzniecības darījumam.

Un tieši tāpat katram no cilvēkā esošajiem garīgajiem instrumentiem un smalkākajām jūtām un spējām ir simtreiz spēcīgāka attīstība nekā dzīvniekam. Piemēram, salīdzini, kādā līmenī atrodas cilvēka acis, kas atšķir visas skaistuma pakāpes; cilvēka mēle, kas atšķir visu ēdiena daudzveidību un īpašās garšas; viņa saprātu, kas iedziļinās visās patiesības detaļās; sirds, kas alkst pēc visiem pilnības veidiem; un citas līdzīgas cilvēka vērtības un instrumenti? Un kādā līmenī vienkārši, attīstīti tikai par vienu-divām pakāpēm, dzīvnieka sajūtu orgāni? Tomēr ir, lūk, tāda nenožīmīga īpatnība: dzīvniekam, viņa dzīvības procesu norises sfērā, vienīgi tikai viņa sugai, ir vairāk attīstītas kādas īpašas spējas, kāds īpašs orgāns. Un šī attīstība ir tikai daļēja.

Cilvēka bagātības noslēpums attiecībā pret spējām un instrumentiem ir sekojošs:

Saprāta un domas ietekmē cilvēka ārkārtīgi plaši attīstījās sajūtas un jūtas. Daudzo dažādu vajadzību dēļ viņam izveidojās daudzas daudzveidīgas jutekliskas izpausmes, un viņa

jutekliskums ieguva daudzus veidus. Un cilvēka dabas satura dēļ viņam parādījās dažādas vēlmes, vērstas uz daudziem mērķiem. Un viņa daudzu dabisku pienākumu esamības dēļ, viņa spējas un instrumenti ieguva ārkārtīgu attīstību. Un sakarā ar to, ka cilvēks pēc savas dabas radīts spējīgs veikt visus pielūgšanas veidus, viņam ir dāvāta kāda spēja, kas satur sevī visu veidu pilnības sēklas.

Tādējādi, protams, tāda cilvēka spēju un instrumentu bagātība nav viņam dota izdevīguma iegūšanai šajā nebūtiskajā, īslaicīgajā pasaulīgajā dzīvē. Bez šaubām, tāda cilvēka galvenais pienākums ir pildīt savus uzdevumus, virzītus uz neskaitāmiem mērķiem, izrādīt savu bezspēcību, nabadzību un trūkumus Kunga pielūgšanas formā; un, vērojot ar savu daudzpusīgo skatu visa radītā pielūgšanu, liecināt par viņu Radītāju; un, redzot labumos Dievišķo palīdzību, pateikties Viņam; un, ar asu skatienu redzot Kunga darinājumos varenības brīnumus, gūt mācību, domāt par tiem.

Ak, cilvēk, kas kaislīgi mīl zemes labumus un pasaulīgo dzīvi un nezina “Visbrīnišķīgākā

radījuma” noslēpumus! Šīs pasaulīgās dzīves realitāte reiz parādījās iepriekšējam Saīdam. Paklausies šo epizodi (kas parādījās tam iepriekšējam Saīdam), kas pārvērtā viņu Jaunajā Saīdā.

Es ieraudzīju, ka esmu kāds ceļinieks, dodos tālā ceļā, pareizāk, mani virza. Mans Kungs no man piešķirtajām sešdesmit zelta monētām pakāpeniski deva man nelielu naudas daudzumu. Un es, to tērējot, iegāju kādā izklaides iestādē. Tur vienā naktī es iztērēju desmit zelta monētas dažādās azarta spēlēs arī savas slavas dēļ. No rīta man rokās vispār nepalika nauda. Es nevarēju veikt nekādu izdevīgu tirgošanos, nespēju nogādāt nekādu preci uz galamērķi. Viss, kas man palika – tie ir sarūgtinājumi un grēki, palikuši man no tās naudas, kā arī rētas, sasitumi un ciešanas no izklaidēm. Tādā manā rūgtā stāvoklī pēkšņi parādījās kāds cilvēks un teica man:

— Tu pazaudēji visu savu kapitālu, un esi pelnījis sodu. Un uz galamērķi atnāksi bankrotējis, ar tukšām rokām. Un, ja tev ir saprāts, tu vari vēl nožēlot grēkus. No atlikušajām piecpadsmit zelta monētām, kuras pēc tam tiks tev iedotas, pusi no katras tavās rokās nokļuvušās to daļas

atstāj rezervē, lai iegādātos sev dažas lietas, kuras tev vajadzēs tur, kur tu dodies...

Skatos, mans *nafss* nepiekrīt.

— Vienu trešdaļu, — teica šis cilvēks. Tam arī nepakļāvās mans *nafss*.

— Vienu ceturto daļu, — viņš pēc tam teica. Tomēr, mans *nafss* nevar atteikties no saviem ieradumiem, no kuriem viņš ir kļuvis atkarīgs. Tad šis cilvēks dusmīgi pagriezās un aizgāja. Pēkšņi situācija mainījās. Es ieraudzīju sevi kādā vilcienā, kas traucas pa tuneli ar tādu ātrumu it kā viņš krīt. Mani pārņēma uztraukums. Tomēr, neko darīt, nekur neaizbēgsi! Kā par brīnumu no abām vilciena pusēm bija redzamas ļoti pievilcīgas puķes un saldi augļi. Un es, kā nesaprātīgs jauniņais, skatoties uz tām, pastiepu roku, cenšoties tos noplūkt. Tomēr tās izrādījās durstīgas. Pieskaroties dzelkšņi dūra un ievainoja roku, un vilciena kustības dēļ raujot tās, sagrieza roku. Tas man maksāja dārgi. Negaidīti kāds no vilciena pavadoniem man teica:

— Iedod man piecas monētas, un es iedošu tev šīs puķes un augļus tik daudz, cik vēlies. Piecu monētu vietā ar rokas savainojumu tu nodari

sev kaitējumu par simts monētām. Turklāt par to ir sods: bez atļaujas tos nedrīkst plūkt.

Pēkšņi no ilgām es izbāzu galvu, lai uzzinātu, kad taču beigsies tunelis, un paskatījos priekšā. Es ieraudzīju, ka tālu priekšā redzamas daudzas atveres, un no šī garā sastāva uz turieni metas cilvēki. Iepretī sev es ieraudzīju kādu atveri. No abām tā pusēm bija uzstādīti divi kapakmeņi. Es uztraukumā koncentrēju uzmanību, un ieraudzīju, ka uz šī kapakmens lieliem burtiem bija uzrakstīts: “Saīd”. Es biju šausmās. Pēkšņi izdzirdēju cilvēka balsi, kurš pamācīja mani pie izklaides iestādes durvīm. Viņš teica:

— Vai tu atguvies?

Es atbildēju:

— Jā, atguvos. Tikai man nav palicis spēks, neredzu izeju.

Viņš teica:

— Nožēlo grēkus, paļaujies uz Dievišķo līdzietību.

— Jā, es rīkojos tā! – atbildēju un atguvos... Iepriekšējais Saīds pazuda. Sevi es jau redzēju kā Jauno Saīdu.

Tā tad, izskaidroju tev daļu šīs epizodes, redzētās manā iztēlē, un pārējo iztulko pats. Šis ceļš ir cilvēka ceļš, kas iet caur dvēseļu pasauli, mātes klēpi, jaunību, vecumu, caur kapu, *Barzaha* pasauli, caur *Hašru* un *Sirāta* tiltu uz *Mūžības pasauli*. Tās sešdesmit zelta monētas – tie ir sešdesmit dzīves gadi. Domāju, kad ar mani notika šis gadījums, man bija aptuveni četrdesmit pieci gadi. Kāds patiens Viedā Korāna skolnieks uzvedināja mani uz pareizā ceļa – lai pusi no atlikušajiem (bet man nav garantijas) piecpadsmit gadiem es veltītu Viņpasaulei (*Āhīratam*). Šī izklaides iestāde man izrādījās Stambula. Tas vilciens ir pašreizējais laiks. Katrs gads pārstāv vienu vagonu. Un tunelis – tā ir pasaulīgā dzīve. Tās puķes un augļi ar durstīgiem dzeloņiem – tās ir neatļautas baudas un grēcīgas izklaides. Saskarsme ar tām satrauc, sarūgtinājums no domas, ka tās pāries, kas skumdina un ievaino cilvēku, un šķiršanās ar tām nomāc un apbēdina viņu, liekot vēl izciest arī pelnītu sodu.

Vilciena pavadonis teica: “Iedod man piecas monētas, un es iedošu tev šīs puķes un augļus tik daudz, cik vēlies”. Tā izskaidrojums ir šāds:

cilvēka baudas un prieki, gūti atļautā rāmjos (Dievišķo likumu) ar sava godīgā (haļāļa) darba palīdzību, ir pietiekami priekam un nav vajadzības līst aizliegtajā (harāmā). Pārējo tu varēsi iztulkot pats.

CETURTAIS PUNKTS

Cilvēks šajā Visumā ir līdzīgs ļoti maigam un trauklam bērnam. Viņa vājuma būtībā ir liels spēks, un viņa bezspēcībā – liela varenība. Jo tieši, pateicoties viņa vājuma spēkam un viņa bezspēcības varenībai viss šis Visums pakļauts viņam. Ja cilvēks, saprotot savu vājumu, saviem vārdiem, stāvokli un uzvedību vērsīsies pie Allāha un, apzinoties savu bezspēcību, sauks Viņu palīgā, tad līdztekus tam, ka viņš pateiksies Radītājam par sasniegto, sasniegs tādus panākumus savu mērķu un vēlmju izpildē, kuru realizēšanā saviem spēkiem viņš nespēs sasniegt pat simto to daļu. Tomēr reizēm, kādu dzīvē realizējušos vēlmi, pateicoties lūgšanai (duā) **ar savu stāvokli**, cilvēks kļūdaini pieskaita saviem spēkiem un spējām.

Piemēram, cālīša vājuma spēks liek vistai mesties uz lauvu. Un tikko pasaulē ieradies lauvēns, pakļaujot sev plēsīgo izbadējušos lauveni un atstājot viņu badā, piesātinās pats. Tātad, pievērs uzmanību vājumā ietvertajam spēkam, un šajā vājumā slēptā viena no Dievišķās līdzcie-
tības izpausmēm, ir apbrīnas vērtā...

Piemēram, bērns ar savu raudāšanu vai lū-
gumu, vai arī skumju stāvokli gūst tādus panā-
kumus savu vēlmju izpildē, un viņam pakļaujas
tādi spēki, ka ar savu mazo spēku, pat ja tas
būtu tūkstoš reizes lielāks, viņš nenasniegtu
arī tā tūkstošo daļu. Tāpēc vājums un nespēks
piesaistīja viņam žēlsirdību un aizstāvību, kādēļ
viņš ar saviem mazajiem pirkstiņiem pakļauj
sev varoņus. Un, ja, piemēram, tas pats bērns
mulķības dēļ kļūstot augstprātīgs, noliedzot šo
žēlsirdību un pārmetot šo aizbildniecību, teiks:
“Es ar savu spēku pakļauju tos sev”, – tad bez
šaubām nopelnīs sodu.

Tieši tāpat, ja cilvēks, noraidot Radītāja līdz-
cietību, izvirzīs Viņam pārmetumu par Viņa vie-
dumu, pateiks Viņa līdzcietības neatzīšanas vei-

dā līdzīgi Kārūns **إِنَّمَا أُوتِيْتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ**, tas ir: “Es

ar savām zināšanām un spēkiem sasniedzu to”,
– tad, bez šaubām, viņš izrādīsies pelnījis sodu.

Tāpēc šī redzamā cilvēciskā virsvaldība, cilvēku progress un civilizācijas sasniegumi nav viņa gribas, uzvaras vai cīņas rezultāts, tieši pretēji, viss pakļauts un izveidots viņam pieejams viņa vājuma dēļ, dots viņam palīgā viņa bezspēcības dēļ, dāvāts par viņa nabadzību, iedvesmots par viņa nezināšanu, sniegts viņa vajadzībām.

Un virsvaldības iemesls nav varenībā vai cilvēka zināšanās, bet gan Žēlsirdībā un Laipnībā, Visaugstākā Līdzcietībā un Viedumā, Kurš tam visu pakļāvis.

Jā, nevis cilvēka varenība, kuru var sakaut tādi radījumi kā aklais skorpions vai bezkāju čūska, liek viņam tērpties zīdā no maza kāpura vai barot to ar medu no indīga kukaiņa, bet tieši pretēji, viss tas – viņa vājuma rezultātā – pakļauts viņam no Visaugstākā puses un dāvāta Žēlsirdība.

Ak, cilvēk! Ciktāl patiesība ir tāda - atmet savu augstprātību un egoismu. Dieva priekšā izpaud savu vājumu un bezspēcību caur lūgumu pēc palīdzības, kā arī nabadzību un

*trūkumu – caur lūgumu un lūgšanām, parādi,
ka tu esi Viņa kalps. Saki:*

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ⁽¹⁰⁾

un paaugstinies!

Un nesaki: “Es esmu nekas; kāda man ir vēr-
tība, lai šis Visums būtu man speciāli sniegts
pakļautībā no kāda Absolūti Viedā puses; un lai
man pieprasītu pilnīgu pateicību?”

Jo patiesībā, no savas esības un ķermeņa
konstitūcijas viedokļa tu esi nekas, tomēr, attie-
cībā pret savu misiju un stāvokli tu atrodies šīs
dižās pasaules kāda uzmanīga skatītāja pakāpē,
ši viedā Visuma kāda izteiksmīgi runājoša valo-
da, šīs Visuma grāmatas apķērīgs lasītājs, kā arī
šo radījumu, kuri svēta un pielūdz savu Radītā-
ju, apbrīnas pilns uzraugs un goda vadītājs.

Jā, ak, cilvēk! Attiecībā uz savu fizisko ķer-
meni un no dzīvnieciskās esības viedokļa, tu
pārstāvi kādu mazu un niecīgi daļiņu, kādu na-
baga radījums un vāju būtni, kuru aiznes laika
plūsma starp visa esošā bangojošiem viļņiem.
Tomēr, pilnveidojoties, pateicoties islāma au-
dzināšanai, apgaismotai Ticības gaismā, kas

nes sevī Mīlestības starojumu pret Kungu, no Cilvēcības viedokļa un padevības Radītājam, tu kļūsti par kādu ķēniņu (sultānu) un, neraugoties uz savu mazumu un nenožīmīgumu, pārvērties veselā pasaulē. Un, neskatoties uz savu nenožīmīgumu, tu kļūsti tāds augstu stāvošs uzraugs ar plašu pārvaldes loku, ka varēsi teikt: **“Mans Žēlsirdīgais Kungs man izveidoja šo pasauli kādas mājas veidā; sauli un mēnesi radīja par tās gaismekli, pavasari – kā puķu pušķi, vasaru – kā dāvanu galdautu, taču dzīvniekus Viņš ir padarījis par mani kalpiem, un augus – par šīs mājas rotājumiem”.**

Vienā vārdā, ja tu klausīsi savām kaislībām un sātānam, tu kritīsi līdz viszemākajam stāvoklim. Taču, ja uzklausīsi Patiesību un Korānu, tad pacelsies uz visaugstāko cilvēcības pakāpi un kļūsi par visbrīnišķīgāko Visuma radījumu.

PIEKTAIS PUNKTS

Cilvēks uz šo pasauli nosūtīts kā kāds kalpotājs un viesis. Viņam dāvātas ļoti svarīgas spējas un saskaņā ar tām viņam uzticēti svarīgi

pienākumi. Lai liktu cilvēkam nodarboties ar šo mērķu un šo pienākumu pildīšanu, izveidoti spēcīgi stimuli un biedējoši draudi. Šeit mēs apkoposim cilvēciskās misijas un pielūgšanas pamatus, ko mēs izskaidrojām citā vietā, lai kļūtu saprotams *“Visbrīnišķīgākā radījuma” (ahsani takuīm)* noslēpums.

Tātad, cilvēkam pēc ierašanās šajā pasaulē Kunga pielūgšana ir no diviem aspektiem. **Pirmais aspekts** – ir kā *neklātienes* pielūgšana, kā apdomāšana (*tafakkurs*). **Otrs aspekts** – tā ir pielūgšana un lūgšana (*munādžāts*) tiešas vērsšanās pie Radītāja veidā.

Pirmais aspekts ir sekojošs: ar pakļaušanos apstiprinot Visumā redzamo Viņa Dievišķo Rūpju valdīšanu, ar apbrīnu vērot Viņa pilnību un skaistumu.

Pēc tam, viens otra uzmanīgajam skatam parādot unikālus radījumus, kas sastāv no Svēto Dievišķo Vārdu rakstiem, kļūt par viņa ziņotāju.

Pēc tam – nosvērt uz svariem, un ar izpratni un sirds vērīgumu augstu novērtēt Dievišķo Vārdu dārgakmeņus, katrs no kuriem ir savdabīgs apslēpts dārgums.

Pēc tam, pētot darinājumu lappuses, zemes un debess lapas, kas ir rakstu zīmes, rakstītas ar Varenības spalvu, ar apbrīnu domāt par tām.

Pēc tam, apbrīnojot rotas un filigrāno mākslu, kas ir šajos darinājumos, mīlēt Brīnišķīgā Radītāja meistarību un alkt pacelties un stāties to Ideālā Radītāja priekšā, un izpelnīties Viņa labvēlību.

Otrais aspekts – šī Allāha klātbūtnes atmosfēra un tieša vēršanās pie Viņa; pāreja no radījumiem uz Radītāju.

Cilvēks redz, kā Varenaiss Radītājs ar Savas Radīšanas brīnumu palīdzību vēlas darīt zināmu par Sevi un paziņot to. Un viņš (cilvēks) atbildēs uz to ar *Īmānu* (ar ticību Viņam) un Viņa iepazīšanu.

Pēc tam viņš redz, kā Žēlsirdīgais Kungs ar brīnišķīgiem augļiem Savā Līdzcietībā vēlas, lai Viņu iemīlētu. Un viņš, atdodot savu mīlestību un pielūdzot tikai Viņu, ļaus iemīlēt sevi.

Pēc tam viņš redz, kā Žēlsirdīgais Barotājs rūpējas par viņu, apdāvinot viņu ar visbrīnišķīgākajiem materiāliem un garīgiem labumiem. Un viņš, atbildot uz to ar saviem darbiem, stāvokli,

vārdiem un pat, ja varēs, visām savām jūtām un instrumentiem (spējām), pateiksies, slavēs un cildinās Viņu.

Pēc tam viņš redz, kā viens Brīnišķīgs Visvarenais, atspoguļojot Savu lielumu un perfektumu, varenību un skaistumu darinājumu spoguļos, pievērš Sev uzmanību. Un viņš, atbildot ar cildinājumu *“Allāhu Akbar”* un svētīšanu *“Subhāna Llāh”*, pazemīgi, ar apbrīnu un mīlestību zemu paklanīsies (*sadžda*) Viņa priekšā.

Pēc tam viņš redz, kā Dāsns Saimnieks neierobežotā dāsnumā parāda Savas neizmērojamās bagātības un dārgumus. Un viņš atbildot, cildinot un slavinot Viņu, ārkārtējā nepieciešamībā vērsīsies pie Viņu un lūgs tikai Viņu.

Pēc tam viņš redz, kā šis Varenais Radītājs radīja zemes virsu līdzīgi izstādei un demonstrē tajā visus Savus unikālos radījumus. Un viņš, atbildot uz to ar slavinājuma un cildināšanas vārdiem *“Mā šā Allāh”*, *“Bāraka Llāh”*, *“Subhāna Llāh”*, *“Allāhu Akbar”*, augstu novērtēs un slavēs Viņu un paudīs savu apbrīnu un mīlestību.

Pēc tam viņš redz, kā Vienīgais Radītājs šī Visuma pilī ar Saviem īstajiem, kas raksturīgs tikai

Viņa monopola spiedogiem, un Savām pavēlēm visu esošo apzīmogo ar vienīguma zīmogu (**Uah-datu**) un rotā ar Savas vienīguma (**Tauhīda**) zīmi. Un visur Visumā paceļ Viendievības (**Uahdānij-ja**) karogu un paziņo Savu Dievišķo valdīšanas Viršvaldību (**Rubūbijja**). Un viņa atbilde uz to būs apstiprinājums, ticība (**Īmāns**), viendievība, pakļaušanās (**izaāns**), liecināšana (**šahāda**) un pielūgšana (**ubūdijs**).

Tādējādi, pateicoties tāda veida pielūgšanai un pārdomām, cilvēks kļūs par patiesu cilvēku un parādīs, ka viņš patiešām ir visbrīnišķīgākais Visuma radījums (ahsani takuīm). Pateicoties ticībai, viņš kļūs Zemes kalifa cieņnīgs, attaisnos savu cilvēcisko uzdevumu.

Ak, bezrūpīgais cilvēk, radīts visbrīnišķīgākā radījuma veidā un nepareizas izvēles dēļ, izdarītas pēc savas gribas, kas nolaižas arvien zemāk un zemāk! Es arī kā tu, jaunības apreibināts, atrodoties bezrūpībā, redzēja brīnišķīgu un labu pasauli. Taču tagad, attapies no reibinošās jaunības vecuma rītausmā, es ieraudzīju, cik briesmīga tā zemes pasaules puse, zemes dzīve (man likās brīnišķīga), kas nav vērsta uz gaidāmo

Mūžīgo pasauli (*Āhiratu*), un cik brīnišķīga tās patiesā puse, kas vērsta uz Mūžību. Un tu arī to saproti, paskaties uz divu realitāšu divām izkārtņēm “Septiņpadsmitā vārda” otrajā tēmā:

Pirmā izkārtne: tā attēlo bezrūpīgo pasaules realitāti: tādu es redzēju viņu pasauli, kādreiz būdams tās neapreibināts, bet caur bezrūpības aizsegu, līdzīgi nomaldījušiem.

Otrā izkārtne: norādīs uz pasaules realitāti tiem, kuri nostājušies uz Patiesības ceļa (*Hidāja*) un atrada Visaugstāko.

Kā bija rakstīts iepriekš, tādā veidā es arī atstāju. Tie ir līdzīgi dzejoļiem, bet nav dzeja...

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ⁽¹¹⁾

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ❁ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي
وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي ❁ يَفْقَهُوا قَوْلِي⁽¹²⁾

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى الذَّاتِ الْمُحَمَّدِيَّةِ اللَّطِيفَةِ
 الْأَحَدِيَّةِ شَمْسِ سَمَاءِ الْأَسْرَارِ وَمَظْهَرِ الْأَنْوَارِ
 وَمَرْكَزِ مَدَارِ الْجَلَالِ وَقُطْبِ فَلَكِ الْجَمَالِ
 اللَّهُمَّ بِسِرِّهِ لَدَيْكَ وَبِسِرِّهِ إِلَيْكَ أَمِنْ خَوْفِي وَأَقْلُ
 عُثْرَتِي وَأَذْهَبِ حُزْنِي وَحِرْصِي وَكُنْ لِي وَخُذْنِي
 إِلَيْكَ مِنِّي وَارْزُقْنِي الْفَنَاءَ عَنِّي وَلَا تَجْعَلْنِي مَفْئُونًا
 بِنَفْسِي مَحْجُوبًا بِحِسِّي وَاكْشِفْ لِي عَنْ كُلِّ سِرٍّ
 مَكْتُومٍ يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ
 وَارْحَمْنِي وَارْحَمْ رُفَقَائِي وَارْحَمْ أَهْلَ الْإِيمَانِ وَالْقُرْآنِ
 أَمِينَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَيَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ
 وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ⁽¹³⁾

DIVDESMITĀ VĒSTULE

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ⁽¹⁴⁾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ
بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
وَالِيهِ الْمَصِيرُ⁽¹⁵⁾

Šis teikums, kas apstiprina viendievību, kura atkārhošanai pēc rīta un vakara namāza ir ļoti liela nozīme, un saskaņā ar ticamu atstāstījumu (Riuāja) ietver sevī Allāha diženā Vārda pakāpi, kas sastāv no vienpadsmit vārdiem. Katrs vārds satur gan priecīgu vēsti, gan pakāpi, kas parāda

Dievišķās Virsvaldības vienotību, un no Allāha Diženo Vārdu viedokļa – arī Allāha Unikalitātes lielumu un absolūtu Viendievību. Izklāstot šo diženo un augsto patiesību skaidrojumu citās brošūrās, saskaņā ar kādu solījumu, šoreiz – īsu secinājumu formā atklāsim to saturu divās tēmās un vienā priekšvārdā.

Priekšvārds

Stingri zini: Augstākais un lielākais radīšanas mērķis – tā ir “ticība Allāham”. Visaugstāko cilvēcības pakāpi sasniedz “Viņa izzīņas” ceļā, kas iespējams tikai, pateicoties ticībai Viņam. Vislielākā laime un vislielākais labums džiniem un cilvēkiem – tā ir “mīlestība pret Allāhu”, kas rodas, pateicoties Viņa iepazīšanai. Un cilvēka dvēselei un viņa sirdij vispatiesākais prieks – tā ir “garīga bauda”, ko satur mīlestība pret Viņu.

Jā, jebkura patiesa laime, īsts prieks, tīra bauda ir Allāha iepazīšanā un mīlestībā pret Viņu. Viņi bez tā vienkārši nevar būt.

Visaugstāko zinošais un mīlošais ar lielu iespējamību vai faktiski nopelnīs bezgalīgu laimi, labumus, gaismu, Dievišķos noslēpumus (asrāru). Taču tam, kurš Viņu patiesi nezina un nemīl, būs nosliece garīgi un fiziski tikt pakļautam neskaitāmām nelaimēm, ciešanām un šaubām.

Jā, ko vērts būs, ja šis bezpalīdzīgais, nožēlojamais cilvēks šajā nemierīgajā pasaulē, šajā neauglīgajā dzīvē starp apjukušiem cilvēkiem – pat ja viņš ir visas pasaules valdnieks – dzīvos bez sava Saimnieka, bez Aizstāvja? Jā, katrs sapratīs, cik nelaimīgs, pazudis būs cilvēks, ja viņš starp šiem apjukušiem cilvēkiem, šajā nemierīgajā nīcīgajā pasaulē neiepazīst savu Saimnieku, neatradīs savu Kungu. Taču, ja cilvēks atradīs savu Saimnieku, iepazīs savu Kungu, tad viņš vērsīsies pie Viņa žēlsirdības, paļausies uz Viņa Varenību. Tad šī briesmīgā pasaule viņam pārvērtīsies brīnišķīgā ekskursiju un tirdzniecības vietā.

PIRMĀ TĒMA

Katrs no šī teikuma vienpadsmit vārdiem, kas apstiprina viendievību, satur priecīgu vēsti. Katrā priecīgā vēstī ir izdziedināšanās, un katra izdziedināšanās satur garīgu baudu.

PIRMAIS Vārds

Vārds **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** (*lā ilāha illa Llāh*) – Nav dieva izņemot Allāhu (Dievu) – satur sekojošu priecīgu vēsti:

Cilvēka dvēsele, neizmērojamas nabadzības aptverta, ir neskaitāmu ienaidnieku uzbrukuma objekts, atrod šajā vārdā tādu atbalstu, lai vērstos pēc palīdzības, ka tas atver tai Līdzcieģības dārgumu krātuves vārtus, spēj apmierināt visas tās vajadzības, un atrod tādu atbalsta punktu, ka šis vārds iepazīstina un ļauj viņai iepazīt Allāhu un Radītāju, kam piemīt absolūta Vareņība, spēj aizsargāt viņu no visu tās ienaidnieku ļaunuma; tas parāda, kurš ir Saimnieks un Kungs. Un pateicoties tam, atbrīvojot sirdi no absolūta

mežonīguma, un dvēseli – no rūgtām ilgām, ļauj iegūt mūžīgu laimi un pastāvīgu sirsnīgu prieku.

OTRAIS VĀRDS

Vārdā **وَحْدَهُ** (*Uahdahu*) ir dziedinoša, patīkama priecīga vēsts. Tās būtība ir sekojoša: cilvēka dvēsele un sirds, pasaulē saistītas ar daudziem un sakarā ar to smok no sarūgtinājumiem un nenoteiktības, vārdā **وَحْدَهُ** atradīs tādu patvērumu un glābiņu, ka tas atbrīvo viņu no visām šīm nenoteiktībām un uztraukuma. Tas ir, vārds **وَحْدَهُ** ietver jēgu: *Allāhs (Dievs) – viens. Nenogurdini sevi, vērsoties pie citām lietām; pazemojoties un, verdziski zemojoties to priekšā, neuzņemies saistības un nepakļaujies tām; neapgrūtinā sevi, skraidot tām pakal; bīstoties no tām, nedrebi no bailēm! Jo Visuma Saimnieks ir Viens, visu lietu atslēgas ir pie Viņa, visa vadības groži arī ir pie Viņa, un visu risina tikai pēc Viņa pavēles. Ja tu atradīsi Viņu, tas nozīmēs, ka tu atradi visu, ko tu vēlies, un atbrīvojies no zemošanās un neskaitāmām bailēm.*

TREŠAIS VĀRDS

لَا شَرِيكَ لَهُ (*lā šarīka laḥ*), tas ir, līdzīgi tam

kā Dievišķajā un Valdīšanā Viņam nav pārinieka: Allāhs var būt tikai viens, nevar būt daudzi; tādejādi arī Valdīšanā (*Rubūbijjā*), rīkojumos un radīšanā Viņam nav līdzdalībnieka.

Reizēm mēdz būt tādejādi, ka valdnieks ir viens valdīšanā viņam nav partnera, bet viņa pavēļu izpildē viņam ir pilnvaroti izpildītāji, kurus var uzskatīt par viņa partneriem un kuri traucēs tiem, kas grib vērsties pie viņa. “Griezies arī pie mums”, – viņi teiks. Tomēr līdzīgi tam kā Visaugstākā Mūžīgā Valdnieka Valdīšanā Viņam nav pārinieka, tādejādi arī Savu Dievišķo pavēļu izpildē Viņam nevajag palīgus un partnerus. Bez Viņa pavēles un gribas, bez Viņa spēka un vareņības, neviens un nekas nevarēs iejaukties un nekur būt par starpnieku. Katrs var tieši vērsties pie Viņa. Tāpēc, ka Viņam nav partnera un palīga, neviens neteiks tam cilvēkam, kurš griežas pie Viņa: “Aizliegts! Tu nevari vērsties pie Viņa”.

Tādejādi, šis vārds cilvēka dvēselei nes, lūk, tādu priecīgu vēsti:

Dvēsele, kas ieguvusi sev ticību Allāham (Dievam), bez šķēršļiem, bez aizliegumiem un iejaukšanās, jebkurā stāvoklī, ar jebkuru lūgumu, jebkurā vietā, jebkurā laikā, stājoties Brīnišķīgā, Visvarenā, Ideālā Allāha – Mūžīgā Valdnieka un līdzcietības un laimes dārgumu krātuves Saimnieka priekšā, var izteikt savas prasības un vajadzības un, iemantojot Viņa Līdzcietību un, balstoties uz Viņa varenību, sasniegt pilnīgu garīgu prieku.

CETURTAIS Vārds

لَهُ الْمُلْكُ (Lahu/ mulk), kas nozīmē: Visa Valstība – Viņa; tu piederi Viņam un esi Viņa kalps, un strādā Viņa Valstībā. Šis vārds nes sevī sekojošu dziedinošu priecīgu vēsti:

Ak, cilvēk! Neuzskati, ka tu esi pats sev saimnieks, jo tu nevari vadīt sevi. Tā ir smaga nasta. Tu pats nevarēsi sevi saglabāt, nevarēsi, sargājoties no nelaimēm, apmierināt visas savas vajadzības. Tāpēc velti nemokies, pakļaujot sevi ciešanām – viss pieder Citam. Šis Saimnieks ir gan Varens, gan Žēlsirdīgs. Paļaujies uz Viņa

varenību, nepārmet Viņa līdzcietību. Atmet skumjas, baudī. Atmet rūpes, atrodi prieku.

Un vēl šis vārds paziņo:

Šī pasaule, kuru tu mīli un ar kuru esi savstarpēji saistīts, un tu bēdājies par tās nenoteiktību, kuru mainīt nav tavos spēkos, ir kāda Visvarena Žēlsirdīgā valdījumā. Nodod valdījumu viņa Saimniekam, atstāj Viņam; nemokies, un baudī to. Šis Saimnieks ir gan Vieds, gan Žēlsirdīgs. Viņš pēc Saviem ieskatiem rīkojas Savā valdījumā, pārveido to. Kad tevi pārņem bailes, saki kā Ibrahims Hakki: ***“Paskatīsimies, ko Allāhs paveiks, jo visu brīnišķīgo Viņš rada”***, skaties caur logiem, bet iekšā nekāp.

PIEKTAIS Vārds

وَلَهُ الْحَمْدُ (Uaḷahu! Hamd), kas nozīmē: Pa-

teicības jūtas un slavēšana, Allāha slavināšana un pateicība attiecas tikai uz Viņu, tās cienīgs ir tikai Viņš. Sekojoši, visi labumi – Viņa un nāk no Viņa dārgumu krātuves. Taču dārgumu krātuve ir neizsmeļama. Tādējādi, šis vārds paziņo sekojošu priecīgu vēsti:

Ak, cilvēk! Nesarūgtinies dēļ labumu zaudēšanas, jo Līdzcietības dārgumu krātuve ir neizsmeļama. Domājot par baudas īslaicīgumu, nebēdājies dēļ šī sarūgtinājuma, jo šie labumi ir bezgalīgas Līdzcietības augļi; ja reiz labumu koks ir mūžīgs, vienu augļu vietā parādīsies citi. Ar pateicību domājot par Līdzcietības labvēlību, apslēptu baudā no labumiem un kura ir simt reizes patīkamāka par to, tu varēsi uzreiz simtkārt palielināt baudu. Piemēram, bauda, gūta no viena ābola, kuru tev uzdāvinājis kāds slavens valdnieks, pārspēj baudu no simts vai pat no tūkstoš āboliem. Tieši doma par šī valdnieka labvēlību pret tevi arī tiks tev sajūst un izjust šo baudu – valdnieka labvēlības baudu.

Līdzīgi tam, tādējādi arī ar vārdu **لَهُ الْحَمْدُ** (*Jahu! Hamd*), tas ir, pateicoties cildināšanai un pateicības jūtām, tas ir, sajūtot labumos sniegto līdzcietību, tas ir, apzinoties Labdara esamību un domājot par viņa labdarību, tas ir, ar domu par Viņa Līdzcietības un žēlsirdības labvēlību un par Viņa sniegtās labdarības nepārtrauktību, tev atvērsies kādas garīgas baudas vārti, kas tūkstoš reizes pārspēj baudu no pašiem labumiem.

SESTAIS VĀRDS

يُحْيِي (*Juhjī*), kas nozīmē: dzīves Devējs – tikai

Viņš, un tās saglabātājs, dodot iztiku, – arī Viņš. Un sagatavojis visu nepieciešamo dzīvei - atkal ir Viņš. Un dzīves augstie mērķi pieder Viņam, un tās svarīgie rezultāti ir atkarīgi tikai no Viņa. Deviņdesmit deviņi no simts tās augļiem arī pieder Viņam. Tātad, šis vārds, saucot mirstīgo un bezspēcīgo cilvēku, paziņo viņam sekojošu priecīgu vēsti:

Ak, cilvēk! Neapgrūtini sevi, uzveļot sev plecos smagu šīs dzīves nastu. Neskumsti, domājot par dzīves nīcīgumu. Redzot tikai tās maznozīmīgos zemes augļus, nenožēlo, ka atnāci uz šo pasauli. Jo dzīves mehānisms, kas darbojas tava ķermeņa kuģī, pieder Mūžīgi Dzīvajam (Hajjuļ Kajjūm). Viņš atlīdzina viņa izdevumus un sagatavo visu nepieciešamo. Šai dzīvei ir daudz mērķu un rezultātu, un tie pieder Viņam. Tu šajā dzīves kuģī esi kāds stūres vīrs. Patiesi pildi savus pienākumus, saņem savu maksu, neuztraucies. Padomā par to, cik vērtīgs taču ir šis dzīves kuģis, un cik brīnišķīgu labumu tas dod, un cik līdzietīgs un žēlsirdīgs ir šī kuģa

Saimnieks; esi apmierināts un pateicies Viņam. Un saproti taču, kad tu godīgi pildi savu pienākumu, visi labumi, kurus nes šis kuģis, tiks ierakstīti tavu darbu grāmatā un nodrošinās tev Mūžīgo dzīvi, mūžīgi aplaimojot tevi.

SEPTĪTAIS Vārds

وَيْمِيتُ (*Ua jumīt*), kas nozīmē: tikai Viņš – nāvi dodošais; Viņš demobilizē no dzīves pienākumiem, no šīs nīcīgās pasaules pārvieto uz citu atrašanās vietu, atbrīvo no zemes kalpošanas nastas. Citiem vārdiem, no šīs mirstīgās dzīves paņem tevi uz mūžīgo. Tātad, šis vārds tādējādi sauc nīcīgiem džiniem un cilvēkiem:

Jums priecīga vēsts: nāve – tā nav sodīšana, nedz nebūtība, nedz beigas, nedz apdzišana, nedz mūžīga šķiršanās, nedz nejaušība, nedz vienkārši pazušana bez ārējā Spēka iedarbības, un, patiesi, tā ir kāda demobilizācija no kāda Vieda un Žēlsirdīga Radītāja puses, atrašanās vietas maiņa, evakuācija uz Mūžīgās svētlaimes pusi, uz īsto dzimteni, kādi vārti uz Barzah pasauli atkalapvienošanai ar saviem

mīļajiem, tuviniekiem un draugiem, kuri deviņdesmit deviņi no simts atrodas tur.

ASTOTAIS Vārds

وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ (*Uahua Hajju! Ja jamūt*),

kas nozīmē: *Neizzūdošais un Patiesi Mīlēts Radītājs*, kam piemīt Skaistums, Pilnība un Līdzcietība, kas bezgalīgā pakāpē pārspēj skaistumu, pilnību un līdzcietību, redzamu pasaules radījumu, un ir mīlestības iemesls pret viņiem. Viena-vienīga Viņa Skaistuma (tas ir, Viņa Labvēlība un Līdzcietība) izpausme ir pietiekama visu tavu mīļoto darinājumu vietā, un ***Viņam piemīt kāda mūžīga pastāvīga dzīve***, kas ir svēta un brīva no visiem netikumiem un trūkumiem un tādām vainām kā bojāeja un pazušana. Tātad, šis vārds džiniem un cilvēkiem, visiem saprātīgajiem un tiem, kam ir mīlestība, paziņo sekojošo:

Jums priecīga vēsts: jums ir viens Mūžīgi Mīlais (Aļ-Mahbūbuļ Bākī), kurš, dziedinot bezgalīgās šķiršanās brūces ar mīļajiem, lej uz tām balzamu. Jo Viņš ir arī Mūžīgs, neuztraucieties: viss pārējais – būs kas būs. Jo skaistums

un laipnība, cieņa un pilnība, kas piemīt jūsu mīļotajiem un jums rada mīlestību pret viņiem, ir kāda diezgan vāja ēna no Mūžīgā Skaistuma tā *Mūžīgi Mīļā* izpausmēm, izgājušām caur daudziem aizsegiem. Lai jūs neievaino viņu pazušana, viņu nāve, jo viņi ir sava veida spoguļis. Spoguļu nomaiņa atjauno un rotā Viņa Skaistuma mirdzuma izpausmes. *Un ja ir Viņš, tad ir arī viss.*

DEVĪTAIS Vārds

بَيْدِهِ الْخَيْرُ (*Bijadihil hajr*), kas nozīmē: Jebkurš labums ir Viņa rokās. Visas labās lietas, visa labdarība, kuru jūs veicat, tiek ierakstītas Viņa grāmatā. Tātad, šis vārds, saucot džinus un cilvēkus, paziņo viņiem sekojošu priecīgu vēsti:

Ak, nelaimīgie! Kad jūs pārvietosieties uz kapu, nesakiet: "Ak, nelaime mums! Viss mūsu labums ir zudis, un mūsu darbs izrādījās veltīgs. Pametot šo brīnišķīgo un plašo pasauli, mēs iegājām šajā šaurajā zemē", nekrītiет izmisumā, bēdājoties par to. Jo viss, kas attiecas uz jums, saglabājas; katrs jūsu darbs

ierakstīts, katra rīcība ir atzīmēta. Visvarenais Allāhs, kurš atalgos jūs par jūsu kalpošanu, un kura rokās jebkurš labums, un kurš var paveikt jebkuru labdarību, paņemot jūs pie Sevis, aizturēs uz laiku zem zemes, un pēc tam paņems jūs pie Sevis (Hudūru ilāh). Kāda laime jums – jūs beidzāt savu kalpošanu un savu pienākumu pildīšanu. Beigušās jūsu rūpes – jūs dodaties atpūtā un pie Dievišķās līdzietības. Beigusies jūsu kalpošana, beidzās smagumi – jūs ejat saņemt atalgojumu.

Jā, Visvarenais Radītājs, kas saglabā sēklas un graudus, kas ir pagājušā pavasara kalpošanas darbu grāmatas lappuses un lādītes, un kuras nākošajā pavasarī diezgan izcili un pat simtreiz bagātīgāk par īsto saglabā, pavairo tās, neapšaubāmi, tādā pašā veidā saglabā arī jūsu dzīves augļus. Un ļoti dāsni atalgos jūs par jūsu kalpošanu.

DESMITAIS VĀRDS

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (Uahua aļā kulji

šeiin Kadīr) – Viņam ir vara pār visu – , tas ir, Viņš

– Viens (*Ahad*), Vienots (*Uāhid*) un tam ir vara pār visu. Nekas Viņam nerada grūtības. Radīt pavasari Viņam ir tikpat vienkārši kā radīt puķi. Radīt Paradīzi Viņam ir tikpat viegli, kā radīt pavasari. Viņa neskaitāmie radījumi, kas atkal un atkal Viņa radīti katru dienu, katru gadu un katrā gadsimtā, neskaitāmās mēlēs liecina par Viņa neierobežoto varenību. Tādējādi, arī šis vārds paziņo tādu, lūk, priecīgu vēsti:

Ak, cilvēk! Kalpošana un pielūgšana, kuru tu veic, nepazudīs velti. Tev sagatavots kāds atalgojums un svētlaimes Pasaule. Šīs nīcīgās pasaules vietā tevi gaida mūžīga Paradīze. Notici un paļaujies uz Varenā Radītāja Vārdu, kuru tu pielūdz un kuru iepazīni. Nav iespējams, lai Viņš neturētu Savu Vārdu. Viņa Varenībā nekādā ziņā nav trūkumu. Viņa darbos nevar iejaukties bezspēcība. Līdzīgi tam, kā Viņš radīja tavu mazo dārzu, tāpat Viņš var tev radīt arī Paradīzi, un viņš radīja to, un apsolija tev. Un tāpēc Viņš, protams arī, paņems tevi uz turieni.

Kā mēs acīmredzami novērojam, kā katru gadu uz zemes Viņš pilnīgā harmonijā un līdzsvarā, ļoti ātri un viegli atdzīvinot, atkal rada

vairāk par trīssimt tūkstoš augu un dzīvnieku veidiem. Tāds Varens Radītājs, protams taču spēj turēt Savu Vārdu.

Un kā katru gadu tāds Absolūti Visvarenais tūkstoš veidos rada Lielās Augšāmcelšanās Dienas (*Hašra*) un Paradīzes paraugus;

un kā caur visām Savām debesu Pavēlēm, apsolut mūžīgu svētlaimi, Viņš pasludina mums priecīgu vēsti par Paradīzi;

un kā visa Viņa darbība un darbi ir patiesība un realitāte, un notiek pilnīgi un nopietni;

un kā saskaņā ar Viņa radījumu liecību visi labumi un pilnības, kas tiem piemīt, norāda un liecina par Viņa neierobežoto pilnību, un nekādā ziņā Viņam nav trūkumu un netikumu;

un kā vārda neturēšana, meli un viltus ir vieni no vissliktākajiem trūkumiem un netikumiem;

tad, protams un noteikti, šis Visvarenais un Viedais, Perfektais un Žēlsirdīgais Kungs turēs Savu Vārdu, atvērs Mūžīgās Svētlaimes vārtus un – ak, ticīgie cilvēki! – iavedīs jūs Paradīzē, kas ir jūsu ciltstēva Ādama (miers viņam) īstā Dzimtene.

VIENPADSMITAIS VĀRDS

وَالِيهِ الْمَصِيرُ (ua iļeihiļ masīr) – Pie Viņa

atgriešanās – , kas nozīmē: cilvēki, kas atsūtīti uz šo pasauli, kas ir pārbaudījumu arēna tirdzniecībai un kalpošanai ar svarīgiem pienākumiem, pabeidzot tirdzniecību, izpildījuši savus pienākumus un beidzot kalpošanu, atkal atgriezīsies pie sava Varenā Radītāja, kas nosūtīja viņus, un satiksies ar Žēlsirdīgo Kungu. Tas ir, atbrīvojušies no neskaidrību iemesliem un no tumšo aizsegu starpniekiem, bez aizsega satiksies ar savu Žēlsirdīgo Allāhu Viņa Mūžīgās Valstības galvaspilsētā. Katrs tieši uzzina, kurš ir viņa paša Radītājs, Dievs, Kungs, Saimnieks, Pavēlnieks, visi Viņu atradīs. Tādējādi, šis vārds paziņo sekojošu – vispriecīgāko prieka vēsti:

Ak, cilvēk! Vai tu zini, kur aizej un kur dodies? Tu dosies uz Paradīzi, kur dzīves stunda – kā teikts “Trīsdesmit otrā Vārda” beigās – neaizvietos arī tūkstoš gadus laimīgas dzīves uz zemes, un pie Līdzcietības uz Valstību pie Brīnišķīgā un Visvarenā, kuru krāšņuma vērošanas stunda neaizvietos savukārt arī tūkstoš

dzīves gadus. Skaistums un krāšņums, kas piemīt jūsu kaislīgi un neprātīgi mīlētajām visās šīs pasaules būtnēm, un, ar kurām jūs aizraujaties un esat apburti, ir kāda no Viņa Skaistuma un Viņa Brīnišķīgo Vārdu izpausmju ēnām; un visa Paradīze ar visu savu krāšņumu – tā ir viena no Viņa Līdzcietības izpausmēm; un tikšanās alkas, mīlestība, simpātija, tieksme – viss tas ir tikai Nebeidzamas Pielūgšanas Cienīgā, Mūžīgi Mīlētā Dievišķās Mīlestības atspulgs. Tādējādi, lūk, jūs dodaties pie Viņa un tiek atcināti uz Paradīzi, kas ir Viņa Mūžīgā cienastu Pils. Tātad, stājieties uz kapa sliekšņa nevainojot, bet priecājoties un triumfējot.

Un vēl šis vārds paziņo tādu priecīgu vēsti:

Ak, cilvēk! Neraizējies, domājot, ka aizej nebūtībā, nekuriene, tumsā, aizmirstībā, ka tu vienkārši pazudīsi, sapūsi, sadalīsies un noslīksi lielā daudzumā. Jūs nepazūdat, bet aizejat Mūžībā. Dodieties nevis uz nebūtību, bet iegūstat mūžīgo dzīvi. Aizejiet nevis uz tumsu, bet uz Gaismas pasauli. Jūs dodaties pie sava Patiesā Saimnieka un Kunga un atgriežaties Mūžīgā Pavēlnieka galvaspilsētā.

***Jūs neaizejat, lai noslīktu lielā daudzumā, bet
dodaties brīvībā uz Vienotā Radītāja Valstību.
Dodieties nevis uz šķiršanos, bet uz tikšanos!..***

Studentiem, kas studē Risale-i Nur, nolasītās lekcijas fragmentus.

Mani dārgie brāļi, kas alkst ticības un Islāma dzīvo ūdeni!

Pirmkārt, jāatzīstas, ka, atrodoties šajā lektora katedrā, es ne ar ko neatšķiros no jums. Esmu vienkāršs jūsu brālis. Un šī lekcija ir mana noderīga mācību stunda, kas man pašam ir ļoti vajadzīga. Tā ir vērsta uz mani pašu. Un jums, maniem svētītiem brāļiem, es nolasīšu šo lekciju kādas viedokļu apmaiņas veidā. Viņa trūkumi nāk no manis, bet perfektums un skaistums pieder manis izmantotajām grāmatām “Risale-i Nur”. Ja neradīsies nekādi šķēršļi, tad mēs turpināsim šo iknedēļas reliģisko lekciju organizēšanu, un šodien – pirmā no tām, kas attiecas uz ticību. Kā teica Badīuzzamāns Saīds Nursi Turcijas Pirmajā Nacionālajā Sapulcē: ***“Visumā vislielākā patiesība ir ticība (Īmāns), un pēc ticības – namāzs (lūgšana)”***. Tāpēc mēs uzskatījām par

piemērotu, lai arī mūsu lekcija bija veltīta Korānam, ticībai un mūsu Pravietim **Muhammadam** (miers un svētība viņam). Un nākošā, (ja Allāhs dos), būs veltīta namāzam un pielūgšanai. Mēs meklējām darbu, kas varētu mums sniegt mācību stundu par šo tēmu. Un, beidzot, izvēlējāmies grāmatas “Risale-i Nur”, kuras māca par tām mūsu dzīves un mūžīgajām vajadzībām pārliecinošā un mūsu gadsimta izpratnei atbilstošā veidā, un kuras, lūk, jau aptuveni pusgadsimtu ir visdrošākie reliģiozie darbi, kas pelnījuši lielu atzinību un uzticību. Tagad kopā ar paskaidrojumu, kāpēc mūsu pirmā lekcija ir veltīta ticībai, mēs sniegsim īsas ziņas par šo darbu un viņa autoru. Šodienas gadsimtā reliģijas un islāma ienaidnieki par savas programmas pirmo punktu uzstādīja ticības pamatu pavājināšanu un tās sagraušanu. Īpaši pēdējos divdesmit piecos gados šie uzbrukumi ticības pīlāriem, kas liekulīgi notiek zem dažādām maskām vēsturē neredzētos veidos, ir kļuvuši ļoti briesmīgi un ieguvuši ļoti graužošu veidu. Tikmēr viena no ticības (*Īmāna*) pīlāru šaubu vai noliegšanas rezultāti ir daudz bīstamāki un kaitīgāki, nekā neskaidrība reliģijas

detaļās. Tāpēc tagad svarīga lieta ir ticības nostiprināšana, pastiprināšana un glābšana, pārvēršot to no atdarināšanas - patiesā. Un tagad nepieciešams stingri un nekavējoties visvairāk nodarboties ar ticības pamatiem, var pat teikt, ka mēs esam spiesti to darīt. Un, kā tas notiek Turcijā, tieši tāpat lietas ir arī visā islāma pasaulē. Ja ēkai ir pavājināti pamati, vai to var glābt no sagrūšanas remonts un iekšējo istabu apdare? Kādu labumu kalstoša koka dzīvei, kura saknes iet bojā, var dot tā zaru un lapu ārstēšana?

Cilvēks – tā ir kāda pilij līdzīga ēka, tā pamats – ticības pīlāri. Un cilvēks ir kā koks, kura saknes ir ticības pamati. Vissvarīgākais no ticības pīlāriem – tā ir ticība Allāham. Nākošais punkts ir ticība vēstnešu misijām un Pastardienai. Tāpēc zināšanas, kuras cilvēkam jācenšas apgūt pirmām kārtām, – tās ir ticības zināšanas. Visu zinātņu pamats, to valdnieks un sultāns ir zinātne par ticību. Ticība nesastāv tikai no kāda vispārēja apgalvojuma. Tai ir daudz līmeņu. Atdarinātāja ticība, īpaši, mūsdienu maldu un izvirtības vētrās, ātri dziest. Taču patiesa ticība ir nesatricināms un neatslābstošs spēks. Tā *īmāns*

(ticība) un Islāms (padevība Dievam), kuram ir patiesa ticība, pat pie briesmīgu neticības viesuļvētru spiediena, paliks nesatricināma, un tās viesuļvētras būs bezspēcīgas ticības tādas varenības priekšā. Pat visgudrākie un viltīgākie ateisti-filozofi nevarēs radīt šaubas tam, kurš atradis patiesu ticību. Lūk, tādējādi, pamatojoties uz šo patiesību, mēs ieraudzījām, ka pastāvīgi ar pacietību un dziļu uzmanību jālasa darbu, kas, sniedzot patiesas ticības mācību un nostiprinot to, apvieno sevī Korāna un *Īmāna* (ticības) patiesības, paceļot cilvēku uz mūžīgu labklājību un laimi. Citiem vārdiem, mūsu laikā kritiens šīs pasaules un mūžīgās pasaules briesmīgajās nelaimēs ir neapšaubāma realitāte. Tāpēc mūsu glābiņa vienīgā izeja – pieķerties augstajam Viedā Korāna skaidrojumam, kas izskaidro tā cildenos ajātus, kas attiecas uz ticību un vērstas uz šo gadsimtu. Un tagad, pēc jūsu gaišu saviļņojumu izstarojošām sejām kļūst skaidrs, ka jūsu sirdīs ir radies jautājums: “Vai mūsu laikā ir tāds darbs?”.

Mēs ar lielu uzmanību un rūpību meklējām visām mūsu dažādām vajadzībām pilnība

atbilstošu darbu. Un, beigu beigās nonācām pie pārliecības, ka darbs, kas visiem musulmaņiem un visai cilvēcei kalpos par ceļvedi saskaņā ar Korānu un būs perfekts padomdevējs ticības lietās, ir “Risale-i Nur” Badiūzzamāna Saīda Nursi grāmatas. Un kopā ar mums par to liecina vēl simti tūkstoši to, kuri ar šīm grāmatām glābj savu ticību.

Jā, mēs pieņemām par pamatu, ka Korāna skaidrojumu, kas divdesmitajā gadsimtā pildīs vienīgi arī vispārēja ceļveža pienākumu, darba autoram jāpiemīt sekojošām īpatnībām. Un mēs tās ieraudzījām pilnīgi “Risale-i Nur” un tā autorā – Badiūzzamānā Saīdā Nursi. Tātad:

Pirmā. Šī darba autoram par savu skolotāju jāpadara tikai vienīgi Viedo Korānu...

Otrā. Viedais Korāns – svētā grāmata, ietver sevī patiesas zināšanas. Tas ir mūžīgs sprediķis, kas māca visas cilvēces kārtas visos laikos. Tāpēc, komentējot to, lai izklāstītu patiesību tīrā veidā un tādējādi skaidrojumu padarītu patiesu, skaidrotājam nav jāpaliek savu personīgo uzskatu un principu ietekmē un nav jāiesaista

tur savas jūtas. Un, lai pilnā mērā atklātu Korāna jēgu, nepieciešams, lai šis skaidrotājs būtu liels erudīts, lai katrā zinātnē viņam piemistu plaša un zinoša domāšana, ar asu un pilnu sirsnīguma skatienu, kā arī, lai viņam piemistu ļoti augsta ģenialitāte, ietekmīga autoritāte un kāds svēts spēks ...

Trešā. Lai Korāna skaidrojums būtu uzrakstīts pilnīgi patiesi, tā autoram nav jāuzstāda sev par mērķi kāda materiāla vai garīga izdevīguma saņemšanu, izņemot Visaugstākā labumu. Un šim augstajam stāvoklim jābūt izsekojamam šī cilvēka dzīves notikumos...

Ceturtā. Viens no vislielākajiem Korāna brīnumiem ir tā jauneklīguma un svaiguma saglabāšana, kā arī tas, ka tam vienmēr ir šķautne, kas atbilst visām katra gadsimta vajadzībām, it kā tas būtu sūtīts tieši šajā gadsimtā. Tādejādi skaidrojumā, kas uzrakstīts šajā laikā, jābūt atklātai tai Viedā Korāna pusei, kas vērsta uz mūsu gadsimtu, un turklāt tai jābūt izskaidrotai un pierādītai tādā stilā, kas būtu noderīgs visiem cilvēces slāņiem, no vienkāršiem cilvēkiem līdz izglītotiem vīriem...

Piektā. Skaidrotājam jāpasniedz Korāna un *Īmāna* (ticības) patiesības, pierādot tās ar neapgāžamiem pierādījumiem un argumentiem. Tas ir, viņam jāņem par pamatu pozitīvisms (pārbaudīts, pamatots un acīmredzams).

Sestā. Korāna patiesību mācībai jābūt tādā pakāpē spēcīgai, tik daiļrunīgai, efektīvai un iedarbīgai, ka varētu apgaismot un apmierināt prātu, sirdi, dvēseli un sirdsapziņu, kā arī pakļaut *nafsu* un likt klusēt pat sātanam...

Septītā. Atbrīvojoties no tādām sliktām iezīmēm kā egoisms, augstprātība, pašapmierinātība un liekulība, kas traucē patiesību aptveršanu, šai mācību stundai jāpadara cilvēku par augstu un lielisku tikumu īpašnieku, jāpadara peticīgu un pazemīgu...

Astotā. Tam zinātniekam, kurš veic Cēlā Korāna skaidrošanu, ir nosacījums, lai viņš seko tu Visgodājamākā Vēstneša (miers un svētība viņam) *sunnai*, darbojās saskaņā ar Ahļus Sunnati un Džamāa mazhabiem, būtu tālu no pieķeršanās pasaulīgajam un piemistu dievbijība, vislielākais patiesīgums un izturība kalpošanā

relīģijai, liela lojalitāte, uzticība un pašizliedzība, kā arī taupība un apmierinātība ar mazumu. Tas ir, šim skaidrotājam jābūt kādam Korāna kalpotājam, kurš ar savu skaidrojumu būtu pelnījis – Ahmada (miers un svētība viņam) pravietiskās misijas lielu dievbijību un pielūgšanu, un ar savu svēto spēku – viņa (Ahmada) svētuma starojumu...

Devītā. Skaidrotājam, izklāstot Korāna un *Šarīata* jautājumus, jābūt islāma vīrišķības un drosmes īpašniekam, neievērojot kādu spiedienu un apspiešanu, nedot *fatuas* nekādu draudu ietekmē, un, nebaidoties nāves, ar ticības spēku, spējīgu stāties pretī visai pasaulei, viņam tieši jārunā patiesību. Un briesmīgajā laikā, kad gatavo sodus, kad nav iespējams izdot nevienu reliģisku brošūru, un īpaši, kad kādi spēki mēģina dzēst un iznīcināt Korānu, šim cilvēkam jābūt perfektam padomdevējam, kas atklāti raksta un publicē grāmatas par *Šarīata* pamatiem, jābūt patiesam islāma ceļvedim šajā laikā un drošam Korāna skaidrotājam.

Tātad, mūsu laikā, no vispārējā viedokļa un saskaņā ar patiesiem un plaši informētiem

islāma zinātniekiem, ieguva apstiprinājumu, ka augstākminētie deviņi nosacījumi un īpatnības pilnībā piemīt Badīuzzamānam Saīdam Nursi un viņa grāmatām “Risale-i Nur”. To apstiprināja arī pamodusies islāma nācija, kā arī Eiropā un Amerikā. Tādejādi, draugi, mēs meklējam tieši tādu Korāna skaidrojumu, un vēlējāties tieši tādu skaidrotāju.

Terminu Vārdnīca

Allāhs – Dievs, visa radītājs, sūtījis visus praviešus.

Minam tikai dažus:

- Ābrahāms / Ibrāhīms
- Dāvids / Dāūds
- Muhameds / Muhammads
- Mozus / Mūsā
- Jēzus / Iīsā

Svētība un Miers visiem praviešiem;
sniedzis atklāsmi:

1. Taurāts (Tora) / Vecā Derība
2. Indžījs / Jaunā Derība
3. Zabūrs / Psalmi
4. Kurāns / Korāns

A.S. – Aļeihis Sajām (miers viņam) - sveiciens, kuru nodot praviešiem un eņģeļiem.

A.S.M. – Aļeihis Sajātu uas Sajām (miers un svētība viņam) - sveiciens, kuru nodot pravietim Muhammadam.

Ahadijat – atspoguļot Allāha vienotību visās lietās.

Ahļus Sunnati uaļ Džamāati (Sunīti) – seko Korānam un pravieša Muhammada sunnai.

Ahmads (miers un svētība viņam) – viens no pravieša Muhammada vārdiem; pēdējais Pravietis ar Dieva vēsti.

Akīda (Akāids) – ticības pamatprincipi.

Allāhu Akbar – Dievs ir Varens / Allāhs ir Dižens.

Aļ-Buhārījs – imāms (garīgais vadītājs), zinātnieks, autors vienai no Hadīsu grāmatām.

Aļ-Fātiha (Atverošā) – pirmā Korāna sūra, kas ir neatņemama sastāvdaļa musulmaņu lūgšanās.

Aļ-Hamdu liļļāh – Lai slavēts Allāhs.

Aršīns – mērvienība ~71cm.

Asmā uļ-Husnā – skaistie Dieva vārdi un īpašības; Radītājs, Barotājs, Dzīvinošais u.c. Kopā Korānā ir 99 Dieva vārdi.

As-Sabūr – Allāha vāds, kas nozīmē Vispacietīgais, Tāds, Kurš dod pacietību.

As-saļāmu aļeikum – sveiciens satiekoties: Lai ar Tevi miers!

Asrārs (sakraments) – apslēptas gudrības un noslēpumi.

Aulijā – Allāham tuvi taisnprātīgi svētie.

Azāns – muedzina aicinājums uz lūgšanu.

Ādams (miers viņam) – pirmais Allāha radītais cilvēks un pirmais Viņa sūtītais praviets uz zemes.

Āhirats – mūžīgā Viņpasaule, vieta, kur mūžīgi atradīsies visi radījumi un cilvēki pēc Pastardienas.

Ājats – Korāna / Kurāna pants no sūras; Dieva zīme.

Ājatuļ Kursijj – Korāna ājats (2:255) no sūras aļ-Bakara.

Āmīn – Āmen; Dievs, pieņem mūsu lūgšanas!

Badiuzzamāns – zinātnieku piešķirtais tituls Saīdam Nursi - nepārspētais, sava laika lieliskais.

Baraka – svētība.

Barzahs – starp-pasaule starp šo pasauli un Viņpasauli (Āhiratu).

Bāraka Llāh – Lai Allāhs (Dievs) svēta.

Bismi lļāh – Dieva vārdā.

Burāks (Aļ-Burāks) – ārpuszemes, daļēji saprātīga būtne, līdzīga zirgam, kura mugurā Praviets Muhameds (Miers viņam un Labums) veica Miradž - Debesbraukšana pie Allāha.

Dalalets – maldi; noiet no Patiesības un Islāma ceļa.

Duā – lūgšana, vēršanās pie Dieva ar lūgumu.

Džahannams (elle) – moku un soda vieta pēc Pastardienas.

Džannats (Paradīze) – ticīgo mītnes vieta atalgojuma un baudu saņemšanai pēc Pastardienas.

Džibrīls/ Džabrāīls – Eņģelis, atbildīgais par vēstījumu un Atklāsmju (Vahij) piegādi Praviēšiem no Dieva; Viens no četriem Varenajiem Eņģeļiem (līdztekus Azrailam, Mihailam un Israfilam).

Džihāds – cīņa ar nafsu (ego) un zemiskām tieksmēm.

Džinns – bezmiesiski (nemateriālas) saprātīgas būtnes, var būt ticīgi un neticīgi.

Džumua – piektdiena, musulmaņiem svēta brīvdiena ar īpašu šīs dienas lūgšanu (namāzu), labākā nedēļas diena.

Faraons / Firaouns – praviēša Mozusa / Mūsā (miers viņam) laikā dzīvojošs Ēģiptes valdnieks, kas uzskatīja sevi par dievu.

Fards – Allāha noteikts obligāts izpildei reliģisks priekšraksts.

Fatua – autoritatīvs juridisks viedoklis islāmā.

Fikrs – Dieva radījumu izprašana.

Fitra svētki (līduļ fitr, Uraza bairam) – ramadāna gavēņa beigu svētki.

Furkāns – Korāns atšķir patiesību no meliem.

Gavēnis (saums, sijāms, uraza) – atturēšanās no ēdiena un dzērieniem, intīmās tuvības, smēķēšanas pirms sākas rītausma līdz saulrietam.

Habību Llāh – Allāha Mīlulis; Praviēša Muhameda (Miers Viņam un Labums) epitets.

Hadīss – ziņas par praviēša Muhammadu (miers un svētība viņam) dzīves dažādām epizodēm; viņa izteicieni, kas ir nodoti mutvārdos vai rakstītā veidā.

Hadīsuļ Kudsijj – Allāha vārdi neiekļauti Korānā.

Hakīkats – taisnība, patiesība; visu lietu patiesais stāvoklis; būtība, katrai lietai pamats.

Haļāļs – Allāha (Dieva) likumos atļautais.

Harāms – Allāha (Dieva) likumos aizliegtais.

Hašrs – augšāmcelšanās no mirušajiem, vieta kur Pastardienā sapulcēsies visi cilvēki.

Hāfīzs – cilvēks, kas no galvas zina Korānu.

Hidrs – pravietis, vai taisns cilvēks, kas dzīvoja pēc praviēša Ibrahima (Miers Viņam).

Hutba – piektdienas sprediķis mošejā.

Ibāda – Allāha pavēļu pildīšana; pielūgšana.

Iftār – atgavēnis, maltīte, ēdienreize ramadāna gavēņa laikā pēc saulrieta.

Ihlāss – patiess, atklāts, tīrs.

Imāms (mulla, šeihs) – musulmaņu lūgšanas vadītājs.

In šā Allāh - ja Dievs vēlējās

Islāms / aļ-Isļām – miers un padevība; sekošana Dieva likumiem. Pieci islāma pīlāri:

1. šahāda – viendievības apliecinājums
2. obligātās lūgšanas (saļāts, namāzs)
3. Ramadāna gavēnis (saum)
4. zakāts – šķīstīšanas nodoklis
5. Hadžs – obligātais svētceļojums uz Kaabu Mekā

Īmāns – ticība, saikne ar Radītāju. Ticības seši pīlāri ir:

1. ticība Allāham	2. eņģeļiem
3. svētajiem rakstiem	4. praviešiem
5. Pastardienai	6. iepriekš nolemtība (Kadrs)

Kaaba – islāma galvenā svētvieta Mekā.

Kabāirs – lieli grēki; Septiņi lieli grēki - ir daudz lielu grēku, tomēr lielākie no lielajiem, kurus sauc par septiņiem lielajiem grēkiem, ir šādi:

- slepkavība,
- laulības pārkāpšana,
- reibums, nepakļaušanās vecākiem,
- azartspēles,
- nepatiesa liecība,
- būt jaunievedumu pusē,
- kuri kaitē reliģijai.

Kadrs – Predestinācija, iepriekš nolemtība, liktenis, Dieva noteiktais visumā notiekošais.

Kadirijat – Allāha visvarenība.

Kalifs – valdnieks, kam pieder laicīgā un garīgā vara.

Karamat – neparasta parādība, kas notiek ar taisnīgiem cilvēkiem pēc Dieva gribas.

Kibla – virziens, kurā musulmaņiem jālūdzas (ar seju pret Kaabu).

Korāns / Kurāns – Dieva sūtīta ceturrtā atklāsme – grāmata. Ar eņģeļa Džibrīla (Gabriēla) starpniecību nodota Muhamedam cilvēces laimei abās pasaulēs.

Kun fajakūn – pavēle (Allāha): “Topil!” un tas top.

Kuruš – Turcijas liras simtā daļa.

Leijatuļ Kadr – Varenības Nakts, Nakts Ramadāna mēneša beigās, kad Muhameds saņēma pirmo Korāna atklāsmi. Gada labākā nakts.

Lira – Turcijas naudas vienība.

Maabūd – vienīgais pielūgšanas cienīgais (Allāhs).

Mahbūbs – mīlestības cienīgais (Allāhs).

Masdžids (mošeja) – musulmaņu kopīgu lūgšanu vieta.

Mazhabs – Islāma tiesību skolas.

Mā šā Allāh – apliecināšanas, apstiprinājuma izteikšana, tā vēlējās Allāhs.

Medrese – musulmaņu izglītības iestāde.

Miarādžs – pravieša Muhameda (Miers Viņam un Labums) Debesbraukšana pie Visaugstākā.

Minarets – mošejas tornis no kuras muedzins (saucējs) aicina uz lūgšanu.

Misāļa pasaule – mūsu pasaules visu būtņu, stāvokļu un notikumu līdzību pasaule. Misāļa pasauli var vērot miegā.

Muadžizats – Praviešu (Miers Viņiem) ar Dieva atļauju veiktie brīnumi; pravietiskā zīme.

Mubāhs – zemes lietas, kas neietver grēkus.

Muedzins / Muazzins – persona, kas skandē azānu, aicinot uz lūgšanu.

Muftijs – Islāma jurisprudences speciālists.

Muhammads (miers un svētība viņam) – pēdējais Pravietis ar Dieva vēsti.

Muhammada Umma – musulmaņi.

Mūžība (mūžības pasaule) – nebeidzama mūžība, atkarībā no nopelnītā – elle vai paradīze.

Nafss – dvēsele, cilvēka ego, zemisku dzīvniecisku tieksmju avots.

Nafsun ammārotun – pavēlošais nafs. Cilvēka negatīvs stāvoklis, kad viņš bez ierunām seko Sātana musināšanai.

Namazliks (Džanamazs) – lūgšanu paklājīņš.

Namāzs / Saļāts – ikdienas obligātā pieckārtējā lūgšana noteiktā laikā:

Lūgšana pirms rītausmas	صلاة الفجر	Saļātuļ fadžr Sabah namazi
Pusdienas lūgšana	صلاة الظهر	Saļātuz zuhr Öğle namazi
Pēcpusdienas lūgšana	صلاة العصر	Saļātuļ asr İkindi namazi
Lūgšana pēc saulrieta	صلاة المغرب	Saļātuļ magrib Akşam namazi
Vakara lūgšana	صلاة العشاء	Saļātuļ iišā Yatsı namazi

Nimrods – nežēlīgs valdnieks, elku pielūdzējs, kurš dzīvoja pravieša Ābrahāma (miers viņam) laikā.

Pravietis – Dieva sūtnis.

Ramadāns (Ramazāns) – lunārā / mēness kalendāra devītais mēnesis. Gada labākais mēnesis.

Riuāja – cilvēku atstāstījums par to, ko viņi ir dzirdējuši no pravieša vai viņa līdzgaitniekiem (Ashābiem).

Rubūbijja – virsvaldība; visaugstākā Radītāja īpašība jebkurā vietā un laikā dot visām savām radībām visu nepieciešamo, vajadzīgo, rūpēties par viņiem un pārvaldīt.

Rukūa – jostas paklanīšanās namāzā.

Sadaka – žēlastības dāvana; žēlastības dāvana trūkcietējiem.

Sadžda – paklanīties līdž zemei (pieskaroties ar plaukstām un pieri), atrodoties uz ceļiem.

Saīds – Šī darba autors Said Nursi (oriģināli).

Saļauāts – lūgšana, laba vēlējumi pravietim Muhammadam, miers un svētība viņam.

Sauābs – atmaksa, Dieva apbalvojums par labiem darbiem.

Sirāta tilts – tilts, kas atrodas virs Elles, pārejai uz Paradīzi.

Sirātuļ Mustakīm – taisnais ceļš (Islāms).

Sofisms – nepareiza mācība, kas noraida Allāhu.

Subhāna Llāh – Allāham nav trūkumu, teiciens, ko musulmaņi lieto, lai pastiprinātu jūtas: prieku vai atvieglojumu, pārstieguma un sajūsmas saucieni.

Suhūrs – maltīte pirms saullēkta gavēņa laikā, līdž parādās pirmās ausmas pazīmes.

Sultāns – valdnieks.

Sunna – pravieša Muhammadu (miers un svētība viņam) uzvedība un rīcība, viss viņa dzīves ceļš.

Sūra – Korāna / Kurāna nodaļa (kopā tās ir 114).

Šahāda – musulmaņu ticības apliecinājums: Ašhadu aļ Jā ilāha ilļa Llāhu ua ašhadu anna Muhammadar rasūlu Llāh - Es liecinu, ka nav cita Dieva, izņemot Vienīgo Dievu, un es liecinu, ka Muhammads ir viņa pravietis.

Šariāts – likums; islāma tiesisko, sadzīves un reliģisko normu kopums.

Šeitāns (Iblīss, sātans, Jaunais gars) – no uguns radīts džīns, kas nepaklausīja Dievu.

Širks – daudzdievība.

Šukūrs – pateicība Allāham.

Taazīms – jāizrāda cieņa pret Allāha varenību.

Tafrihs – atvieglojums.

Tahadžuds – papildus namāzs, veikts naktī.

Tahlījs – viendievības formulas atkārtošana: “La illaha illalah” - Nav citas dievības, tik Allāhs!

Takbīrs – visaugstākā cildināšana: “Allāhu Akbar” - Allāhs ir Varens!

Tarauhs – papildus lūgšana (namāzs) pēc Vakara lūgšanas (iišā) Ramadāna laikā.

Tasbīhs – iesvētīšana, Allāha cildināšana. Liecināt, ka Allāham nav trūkumu.

Tauhīds (monoteisms) – viendievība, ticība vienīgajam Dievam (Allāham).

Tūbā – paradīzes koks.

Uahdānijja – Visaugstākā vienīgums. Nav viņam līdzīgu.

Uahdāts – Allāha Vienīgums.

Uahidijat – atspoguļot Allāha vienotību visās lietās un visumā.

Uahjs – atklāsmes, Allāha vēstījumi Saviem izvēlētiem Praviešiem (Miers Viņiem) ar Eņģeļa Džabraila (Miers Viņam) starpniecību.

Ualī – dievbijīgs cilvēks, kas ir pietuvināts Allāham.

Uirds – bieži un pastāvīgi izsakāma lūgšana (zikrs).

Uluhijat – Allāha dievišķība.

Umma – tauta, sabiedrība; kāda no praviešiem sekotāji; musulmaņu kopums.

Vārdi – “Risale-i Nur” kolekcijas 14 grāmatas. Mūsdienu tafsīrs (skaidrojums) Korānam. Atbild uz svarīgiem jautājumiem:

- kas es esmu
- no kurienes esmu atnācis
- uz kurieni es eju
- dzīves jēga

Vudū – (abdests, taharats) – rituāla mazgāšanās.

Zakkūm – Ellē augošs koks.

Zamzama aka – aka blakus Kaabai, kuras ūdeni musulmaņi uzskata par svētītu.

Zikrs – ar sirdi, prātu vai mēli cildināt, daudzināt Allāhu un viņa vārdus.

Tekstu Zemsvītras Piezīmes

- 1 *Līdzcietīgā, Žēlsirdīgā Allāha vārdā! / "Cilvēku Mēs radījām vislabākajā veidolā. Un tad Mēs to atgriezīsim zemāk par zemāku, izņemot tos, kas ticēja un darīja taisnus darbus." (Korāns 95:4-6).*
- 2 *"Allāhs ir ticīgo Draugs: Viņš izved tos no tumsas gaismā..." (Korāns 2:257)*
- 3 *"...bet tie, kas neticīgi, to draugi ir elki; viņi izved tos no gaismas tumsā" (Korāns 2:257)*
- 4 *"Allāhs ir debesu un zemes gaisma..." (Korāns 24:35)*
- 5 *"Kāds labums no jums, ja nav jūsu vērsšanās (duā) pie Visaugstākā?" (Korāns 25:77)*
- 6 *"Sauciet Mani, Es atsaukšos." (Korāns 40 : 60)*
- 7 *"Tik Tev mēs lūdzam palīdzību!" (Korāns 1:5)*
- 8 *"Allāhs viņu ļaunos darbus aizvieto ar labajiem." (Korāns 25:70)*
- 9 *"Tas ir Allāhs, kas pavēl sēklai un kauliņam atvērties un uzdīgt" (Korāns 6:95)*
- 10 *"Mums pietiek ar to, ka ar mums ir Dievs. Viņš ir Vislabākais Aizbildnis un Sargs " (Korāns 3:173)*
- 11 *Slava Tev. Mēs zinām tikai to, ko Tu mums esi mācījis Patiesi, Tu esi – Zinošs un Vieds. (Korāns 2:32)*
- 12 *Allāh, paplašini manas krūtis, un atvieglo manu nastu, un atraisi to mezglu manā mēlē, lai viņi saprot manus vārdus. (Korāns 20:25-28)*
- 13 *Sveiciens pravietim Muhammadam (Saļauāts)*
- 14 *Allāha vārdā! "...Un Nav nekā, kas necildinātu Viņu ar uzslavām..." (Korāns 17:44).*
- 15 *Līdzcietīgā, Žēlsirdīgā Allāha vārdā! / Nav cita dieva, izņemot Vienīgo Allāhu (Dievu) Viņš ir viens un nav viņam pārinieka (šerīk) Visa valstība ir viņa, un visa cildināšana pieder tikai viņam. Viņš ir Atdzīvinošais un Nāvi Dodošais. Viņš ir Dzīvs, Nemirstošs. Viņa Rokās ir viss labums. Viņam ir spēks pār visu. Pie Viņa atgriešanās. (Hisn al-Muslim 209)*